

ТҮРКІСТАН

Газет 1930 жылдың 4 қазанынан шыға бастады

www.yassy-tur.kz
turkistan_gazeti@mail.ru
turkistan_gazeti

Түркістан Қалалық Газеті

Күрметті Отан қорғаушылар!
Ардақты ер азаматтар!
Сіздерді 7 мамыр - Отан қорғаушылар күні және 9 мамыр - Ұлы Жеңіс күні мерекелерімен шын жүректен құттықтаймын!

Бұл қос мереке - елдік пен ерліктің, батырлық пен отансүйшіліктің айқын көрінісі. Отан қорғаушылар күні - мемлекетіміздің қауіпсіздігін қамтамасыз етіп, ел тыныштығын күзетіп жүрген азаматтарға көрсетілетін ерекше құрмет. Ал Ұлы Жеңіс күні - сұрапыл соғыс жылдарында Отан үшін жан аямай күрескен батырларымыздың өтпес ерлігіне тағзым ететін қасиетті күн.

Ұлы Жеңіс ұлт рухының беріктігі мен бірлігінің жарқын дәлелі. Бүгінгі бейбіт өмір мен тұрақтылық - ата бұрынғы жаңғырғандық пен ерлігінің жемісі. Олардың ерлігі - кейінгі ұрпаққа өнеге, алаштанға - елдікті сақтау мен нығайту.

Бүгінде ел қорына болып жүрген барша азаматтардың еңбегі зор құрметке лайық. Сіздердің Отан алдындағы адал қызметтеріңіз, жауанкершіліктеріңіз бен та ба п а д а л ы қ т а р ы ң ы з - мемлекетіміздің тұрақтылығы мен қауіпсіздігін қамтамасыз етеді.

Осы айтуды мерекелер қарапанында бартаңғалы тор демеушілік, отбасыларыңызға алаңсыз пен бақырсең, елімізді жолшызды еңбектеріңізге толғай табыс тілейміз!

Құрметпен,
Түркістан қалалық мәжілісінің
Ғашир СӘРСЕНБАЕВ,
ҚАЛЫПҚА МӘСПЕХАТ ТОРАБАСЫ.

А Қ О Р Д А

ПРЕЗИДЕНТ ҚОС МЕРЕКЕМЕН ҚҰТТЫҚТАДЫ

Мемлекет басшысы - Қазақстан Қарулы Күштері Жоғарғы Бас Қолбасшысы Қасым-Жомарт Тоқаев сардарлар мен сарбадарды, жанына қатысушыларды Отан қорғаушы күнімен және Жеңіс күнімен құттықтады.

«Қос мерекенің мәні-мазмұны - үндес, тағалым - ортақ. Осы мейраздарда еліміздің ерлік дәстүрі кеңінен дәріптеледі. Біз бұл күндері жұрымыза қорған болып жүрген ерлерге құрмет көрсетеміз. Сондай-ақ, сұрапыл соғыста Отан үшін от кешкен батырлардың рухына тағзым етеміз. Қазақ шекарасын ақ найзамен, ақ білектің күшімен бекемдеткен қайларман ханық, ержүрек ұлт. Батыр бабаларымыз ел тыңдыры сығна түскен сәтте бір тууды асылап жиналып, біртүтін шығайлап, жұртпен жаудан қорғаған. Байтақ даланы күздің қарашыңдай сақтап, ұрпаққа аманат еткен. Осы аманатқа адал болу - біздің қастеріміз бопшымыз. Біртүтас Қазақстан халқы мұны жақсы түсінеді. Наурыз айындағы конституциялық реформа - соған айқын дәлелі. Саяси науқан кезінде біз ең алдымен өскелең ұрпақ алдындағы жауанкершілікті терең сезіне отырып, тарихи таңдауымызды жасадық. Бәріміз бір ел болып, жаңа Конституцияны қабылдадық. Мұны ұлт болмысына тікелей ықпал ететін аса маңызды шешім десек, қате болмайды», - деді Президент.

Сондай-ақ, осы сәтте Президенттің Жарлығымен әскери және қызметтік борышын атқаруда көрсеткен ерлігі мен жаңғырғандығы, елдің ұлттық қауіпсіздігі мен қорғаныс қабілетін қамтамасыз етуге, заңдылық пен құқықтық тәртіпті нығайтуға қосқан үлесі үшін бір топ азамат мемлекеттік наградалармен марапатталды.

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев әскери және күштік құрылым қызметкерлеріне жоғары әскери және арнаулы атақтар, сыйақылық пендер табыс етті, - деп хабарлайды Ақорданың баспасөз қызметі.

Мемлекет басшысы - Қазақстан Қарулы Күштері Жоғарғы Бас Қолбасшысы Қасым-Жомарт Тоқаев сардарлар мен сарбадарды, жанына қатысушыларды Отан қорғаушы күнімен және Жеңіс күнімен құттықтады.

«Қос мерекенің мәні-мазмұны - үндес, тағалым - ортақ. Осы мейраздарда еліміздің ерлік дәстүрі кеңінен дәріптеледі. Біз бұл күндері жұрымыза қорған болып жүрген ерлерге құрмет көрсетеміз. Сондай-ақ, сұрапыл соғыста Отан үшін от кешкен батырлардың рухына тағзым етеміз. Қазақ шекарасын ақ найзамен, ақ білектің күшімен бекемдеткен қайларман ханық, ержүрек ұлт. Батыр бабаларымыз ел тыңдыры сығна түскен сәтте бір тууды асылап жиналып, біртүтін шығайлап, жұртпен жаудан қорғаған. Байтақ даланы күздің қарашыңдай сақтап, ұрпаққа аманат еткен. Осы аманатқа адал болу - біздің қастеріміз бопшымыз. Біртүтас Қазақстан халқы мұны жақсы түсінеді. Наурыз айындағы конституциялық реформа - соған айқын дәлелі. Саяси науқан кезінде біз ең алдымен өскелең ұрпақ алдындағы жауанкершілікті терең сезіне отырып, тарихи таңдауымызды жасадық. Бәріміз бір ел болып, жаңа Конституцияны қабылдадық. Мұны ұлт болмысына тікелей ықпал ететін аса маңызды шешім десек, қате болмайды», - деді Президент.

Сондай-ақ, осы сәтте Президенттің Жарлығымен әскери және қызметтік борышын атқаруда көрсеткен ерлігі мен жаңғырғандығы, елдің ұлттық қауіпсіздігі мен қорғаныс қабілетін қамтамасыз етуге, заңдылық пен құқықтық тәртіпті нығайтуға қосқан үлесі үшін бір топ азамат мемлекеттік наградалармен марапатталды.

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев әскери және күштік құрылым қызметкерлеріне жоғары әскери және арнаулы атақтар, сыйақылық пендер табыс етті, - деп хабарлайды Ақорданың баспасөз қызметі.

Ата заңымызда айқындалғандай, мемлекеттің тәуелсіздігі мен дұмақтың тұрақтылығын қорғау әрбір азаматтың қасиетті борышы. Осы ұстанымды ту еткен іс-шараның негізгі мақсаты да - жас ұрпақтың бойына патриоттық рух есіріп, әскери қызметтің абыройын арттыру, ел қорғаушы болудың маңызын кеңінен насихаттау болды.

Салтанатты жиын Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Әнұранымен басталып, қатысушылардың бойына ерекше есерін сыйлады. Әскери шеберлік пен темірдей тәртіпке бағынған сарбадардың айыбы мен келісі қимылы көңілге әдемі әсер қалдырды. Бұл күні план-концерт форматы арқылы көрермен назарына ұсынылған қойлымдар әскери өмірдің мазмұнын, сарбадардың шеберлігі мен ұйымына деген айқын көрсетті.

Ауқымды іс-шара Қазақстан Республикасы Мемлекеттік құзет қызметі, Қорғаныс министрлігі, Ішкі істер министрлігінің Ұлттық ұланы және Ұлттық қауіпсіздік комитетінің Шекара қызметі оқилдерінің бірлесуімен ұйымдастырылды.

Жиын барысында өмір басшысы Нұрталхан Оралбаулы Кошеров сөз сөйлеп, барша әскери қызметшілерді мерекемен құттықтады. Ол өз сөзінде ел тыныштығын күзетіп жүрген сарбадардың еңбегін жоғары бағалап, олардың жауынтық қызметіне сәттілік тіледі.

ЕРЛІК ПЕН ЕЛДІК ҰЛЫҚТАҒАН КҮН

Түркістан төрінде Отан қорғаушылар күніне орай ерекше рухқа толы, айрықша мәні бар патриоттық іс-шара өтті. Ұлттық ұланның 5574 әскери бөлімі аумағында ұйымдастырылған әскери плац-концерт ел қауіпсіздігін қамтамасыз ететін айбынды сарбадарға көрсетілген құрметтің, отансүйіштік рухты дәріптеудің жарқын көрінісі болды.

бағалап, олардың жауынтық қызметіне сәттілік тіледі. Айбынды сардарлар мен сарбадар! Сіздерді 7 мамыр - Отан қорғаушылар күнімен шын жүректен құттықтаймын! Туған жерді қорғау - әр азаматтың қасиетті борышы. Батыр бабаларымыз ел үшін жан қып, тәуелсіздікті аманат етті. Сол аманатқа адал болу - бүгінгі бұрынғы міндеті. Еліміздің тарихында ерлік пен отансүйшілік қасиеттер әрдайым биік тұрған. Ел қорғанысын нығайту - мемлекетіміздің басты міндеттерінің бірі.

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев: «Ел қауіпсіздігі мен шекарасын қас қаптай күзету, заң мен тәртіп үстемдігін қамтамасыз ету - жауапты әрі қастерлі міндет. Мұны тек кәсіби депені жоғары, аяғ пен боршына адал, ел үшін айыбатты бағыл жандар ғана атқара алады» - деген болатын. Сондықтан

жастарымыздың бойында отаншылдық рухы қалыптастыру - аса маңызды. Түркістан өңірінде бұл бағытта жүйелі жұмыстар жүргізілуде. Откен жылы 5 мыңдай жігіт әскер қатарына қосылды.

Былал да бұл үрдіс лайықты жалғасып табуда. Қазақ халқы - ежелден ер жүрек, ымырасты халық. Ерлік пен отаншылдық қанымымыз енген қасиет. Бұл қасиеттер ұрпақтан-ұрпаққа жалғасып, елдің тұтастығын сақтауға қызмет етіп

келеді. Бартаңғалы айтуды мерекемен тағы да құттықтаймын!

Еліміздің айыбын асқақ, шекарасы берік, аспаны ашық бола берсін!

Тәуелсіздігіміз мәңгілікке ұлассын! - деді облыс әкімі Ш.Қошеров.

Сондай-ақ, бірқатар әскери қызметшіге Алығе хаттар мен арнайы төсбелеріңіз табысталып, олардың адал еңбегі мен мінсіз қызметі көңілге алынды далақты бағаланды.

Іс-шара барысында қонақтар әскери бөлімнің материалдық-техникалық базасымен танысып, сарбадардың күнделікті тынасыршылығы мен дайындық деңгейіне куә болды. Бұл, әсіресе, жас буын үшін үлкен тағалымға айналды.

Салтанатты жиын соңы мерекелік концертті кешке ұластып, патриоттық әндер мен әсерлі қойлымдар арқылы жалғасып тапты. Ел қорғаған ерлерге деген құрмет пен алғысқа толы бұл кеш көрермендерге ерекше әсер сыйлап, жүректерге рух пен мақтаншыл сезімді ұялатты. Осындай тағалымды іс-шаралар - елдік сананы жаңғыртып, ұрпақ бойына отансүйшілік қасиетті дарытудың маңызды тегігі Түркістан төрінде өткен бұл мереке - ерлік пен елдіктің мәңгілік ұранына айналған айымақты күн болды.

Е.САҒЫНДЫҚ

БАСПАСӨЗ - 2026

газетіне жазылу жүріп жатыр

Қадірлі оқырман! 2026 жылдың екінші жарты жылдығына баспасөзге жазылу жүріп жатыр. Жергілікті баспасөзге алып, оқығыларыңыз келсе газет бағасын назарларыңызға ұсынамыз:

“Түркістан” газетінің редакциясы арқылы
“Түркістан” газетіне (шдеке: 65844)
6 айға - 2994 теңге
1 жылға - 5988 теңге

6 айға - 3498 теңге
Занды тұлғаларға
6 айға - 4915,92 теңге

“Түркістан” газетіне (шдеке: 65844)
6 айға - 3006,00 теңге

“Қашошта” АҚ:
“Түркістан” газетіне (шдеке: 65844)

“Қашошта” АҚ ауылына:
“Түркістан” газетіне (шдеке: 65844)
6 айға - 3540,00 теңге

“Экспресс пошта” ЖШС:
“Түркістан” газетіне (шдеке: 65844)
6 айға - 3594,8 теңге

“Ериур-пресс” ЖШС:

БЕЙБІТШІЛІКТИҢ БАҒАСЫ ҚЫМБАТ

Қадірлі жерлестер, құрметті тұрғындарымыз!

Баршаңызды 7 мамыр - Отан қорғаушылар күнімен және 9 мамыр - Жеңіс күнімен шын жүректен құттықтаймын! Бұл көк мерекелер - бағырлық пен отансүйшіліктің, елдік пен ерліктің жеметі. Бірі - ұлы даһианы айыпшан асқақтатып, ел тыныштығын күзеткен ержүрек азаматтары деген құрмет белгісі болса, Алғаш күні - қан майданда жанн қанып, біте бейбіт өмір сыйлаған ардагерлеріміздің естен кетпес ерлігіне тағзым ететін қасиетті күні.

Бұл бүгінгі бейбіт өміріміз сол бағыр бабаларымыздың қалпын рухы мен ақпаратты ерлігінің арқасында қорға отырмыз. Олардың онғасын жолы кейінгі ұрпаққа мәңгілік үлгі дәлел артық айтып болмас едік. Сондықтан ел қорғау тек әскери міндет емес, әр азаматтың жүрегінен қасиетті борын екенін бүгінгі сопымен қатар, келетек ұрпақ сапасына сипуіміз керек.

Жеңіс жолы жеңіл болмайтыны белгілі. Қаттың жаңылған шекарелері жарық күшінің мәңгілік дәстүріне айналды. Сол сұрағал жылдарда ерлік пен елдіктің туын жыпай, бөделік ұрпаққа бейбіт өмір сыйлаған бабаларға, ардагерлерімізге шексіз алғыс білдіреміз. Олардың ерлігі ұрпақ жадында мәңгі сақталатын. Ал тәуелсіз еліміздің тұтырған бекемдеп, бірлігімізді сақтап, бейбіт іріліктің бағасын білу - бүгінгі біздің басты парызымыз.

Қадірлі ағайындар!
Осы мерекелі күндерде ел үшін жанын қиян ерлердің рухына тағзым етіп, азаматтың ардагерлерге алғыс тағзым құрмет көрсететін. Баршаңызға көр сенсеулік, шапырақтарыңызға шаттық пен берсе тілеймін! Еліміздің аспаны ашық, байрағы биік, бірлігі бекем болсын!

Сейдулла САДЫҚУЛЫ,
Филология ғылымдарының докторы,
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ҚАЗАҚ-ТҮРКІ УНИВЕРСИТЕТІНІҢ профессоры.

Түркістан өңірінде рухани-адамгершілік өміріміз өтпедік қолтаңбаға бар, ғаламы мен журналистикамы қатар ұлттықтардың бірін Сейдулла Садықұлы жас бұлағын білім беріп қатар, елдік мұраға жатында қоғамдық жұмыстарға да белсене араласып келеді. Дәлірек айтсақ, республикалық «Егемен Қазақстан», «Ақиқат», «Қазақ үні», «Діңгез», облыстық «Отаншұтқ Қазақстан», «Қостанай таңы», «Түркістан» газеттері мен «Қазақстандық ғаламы мен өмірі» журналында, сондай-ақ Түркия, Әзербайжан баспасында жарықтасқан мақалалары түркі халықтарының бірлігін келіп қосып, оқырманы тарихынан жоғары бағасын алып келеді.

Бүгінгі күні ғаламының шығармашылық шеберлігі мен қаламгерлік қарым жоғары бағаланды. Алай айтсақ, Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігі ұйымдастырған үшінші республикалық «Серти-2024» байқауында Сейдулла Садықұлы «Арпама» деректі сюжет үшін «Қорғалды қаласы» номинациясы бойынша жеңімпаз атанды.

Бүгінде оқу орнында да, қоғамдық қызметте де белсенді ардагер ұстаз облыстық Қазақстан халқы Ассамблеясы жанындағы ғаламы-сараптамалық топтың жеңісінен ретінде түркі тілшілігінің шаралары ұлттыққа болып, ел бірлігі мен қоғамдық келісімді нығайтуға үлесін қосып келеді. Сонымен қатар, облыстық Полиция департаменті жанындағы коммуналдық қорғалды үлесі ретінде де өңірдегі ғаламының істерге апаратын жұр Университет Ардагерлер кеңесінің төрағасы ретінде ала бұйынғы өңелі жатып келіп ұрпаққа психологиялық көмектің анық қолмауымен ұланыпты ұстаз қаламдық-сапаи пәлестерімізді да тараптылық қызығарып келеді.

Осындай елдік еңбектерінің арқасында Сейдулла Садықұлы әр жылдары «Жұрттар арасындағы елімізге апаратын жұрматы», Түркістан қаласының Құрметті азаматы, халықаралық А.Байтұрсынұлы медалымен мекені, «ЖОО үздік оқытушысы», Түркі мемлекеті үздік педагогы атанды. Мемлекет басшысының Алыс жанына не болса, өңірдегі ұстаз ұстаз үшін арнайы мектептерін тараптылықтады. Мұның бірі ұзақ жылдар бойы өскен еңбек, төкпен мергені алғаш екім атық. Айна келіп, жұмырдағы ғаламы «Құрмет» орденімен марапатталды.

Редакциядан.

ОТАНҒА АДАЛДЫҚ - ОРТАҚ ПАРЫЗ

Қадірлі жерлестер!
Ардақты ағайындар!
Сіздерді айбынды мерекеміз - Отан қорғаушылар күні және халқымыз өткерген қайтармалық жолдың айшықты белгісі - Ұлы Жеңіс күні мейрамдарымен шын жүректен құттықтаймын!

Бұл көк мерекелер еліміздің еңсесін тіктетіп, ерлік пен елжандылықты мәңгі айшақтайтын айрықша күндер. Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Кемелұлы Төкеені айбынды аримысымен дауысты дәстүрі келіп-байтақ жерімізді жанкешірлікпен қорғап қалған бағыр бабаларымыз бен Ұлы Отан соғысы ардагерлерінің өңіне ерлігінен бастап алағышан айтты. Қарулы Күнтеріміздің қуатын арттыру, құқық қорғау жүйесін жетілдіру, азаматтық қорғаныстың әлеуетін нығайту - мемлекеттің стратегиялық басымдығы болып белгіленіп, Тәуелсіздіктің мынаыма тұтырына, елдіктің берік қорғанына айналдырылған.

Конституциялық деңгейде қабылданған Заң мен тәртіп қандатып - Әділетті қоғам құрудың негізгі іргелі болып айқындалды. Бұл қағидат әр азаматтың жауапкершілігін арттырып, ел ішіндегі тұрақтылық пен қауіпсіздікті қамтамасыз етеді. Отан қорғау, шын мәнінде, әскери борыш қана емес, ол - әр азаматтың ел ардагеріне қасиетті парызы. Заңға құрмет, тәртіпке бағыту - шапайы патриотизмнің белгісі.

Мемлекет басшысының қоғамдық іргеліне айналған «AMANAT» партиясы елдегі тұрақтылық пен қоғамдық келісімді нығайтуға, азаматтардың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге бағытталған бастамаларды жүйелі түрде жүзеге асырып келеді. Осы санаға партиямыз жүзеге асырып жатқан жобалар халқының құқықтық мәдениетін арттыруға, Отан үшін қажыр-қайратын жұмаған аға тұлқын өкілдеріне құрмет көрсетуіге, жасарды отансүйшілік рухы тәрбиелеуге және қоғамда жауапкершілік күлдірме қалыптастыруға бағытталған.

Қарулы Күнтер сапында қызмет ету - қоғам тарапынан берілетін үлкен сенім мен биік абырой. «AMANAT» партиясы ұлттық әскери міндетін қуатын арттыруға қолдау көрсетіп, жас ұрпақты Отан қорғау ісіне баулуға әскери-патриоттық тәрбие жүйесін түзуге басым беріп келеді. Бұл бағытта партиямыз жыл сайын жас өскіндер арасында «QANSAR» әскери-патриоттық ойындарын өткізеді. Жоба жасарды әскери дағдыны меңгеруге үйретіп, олардың мінсез-құқып, таптықталып, жұмыла жұмыс істеу қабілетін шыңдайды. Аталған ойындардың республикалық кезеңінде Түркістан облысының өңірлері жыл сайын жүлделер қатарынан қорытынғын көр мақұлдан тұтамыз. Ұлы Жеңіс - халқымыздың өңіне ерлігінің қайсер рухының мәңгілік символы. Біз майданда жанын қиян бағырларымыздың ерлігін ешқашан ұмытпаймыз. Ардагерлеріміздің ерлігі кейінгі ұрпаққа үлгі, елге қызмет етудің биік өлшемі деп білеміз. Ұрпақтар сабақтасыптын жапайтын,

өткен мен бүгінгі байышан байыштарарың ұлы күнде ала тоқының жанкешірлік еңбегі мен ерлігіне тағзым етеміз!

Қиын күндердің ауыршапанын еңсеруге етіміздің отңүстік өңірі де елеулі үлесін қосып. Майданда 140 мыңнан астам жерлесіміз атанып, оның 51-і - Кеңес Одағының Батыры, 8 жауынгеріміз - «Даңқ» орденінің толық қавалері атанды. Тылда табанды еңбек еткен мыңдаған жерлестеріміз майдан қажеттілігі үшін бар қажыр-қайратын жұмсады.

Сұрашыл соғыстың күзегі болған жауынгерлердің қатары сиреп, бүгінде облысымызға үш ардагер ғана Ұлы Жеңістің 81-ші көктемін қарсы алып отыр. Зымыран ұақты майдангерлерін санап азыншағымсыз, олар қалдырған ерлігін салмағын жеңілдетіп алған жоқ. Майдан даласындағы бағырлық - ұлт жадында мәңгі сақталатын қасиетті аманат. Ерек ешқашан ұмытпаймыз, ол - ұрпақтың ұрпаққа жалғасын ашыру.

Ала ұрпақтың қажыма қайратымен, таптың еңбегімен келетін Ұлы Жеңіс мерекесіне орай, «AMANAT» партиясының Түркістан облыстық филиалы «Ардагерлерді ардақтайық!», «Көдергісіз келешек» партиялық жобаларын іске асыруда. «Ала бейсенбі» экологиялық акциясы аясында әр аймақта орналасқан Ұлы Отан соғысына қатысушылар арналған ескерткіш кешендері мен Жеңіс аллеялары қамқорлыққа алынды. Елдің бостандығы үшін жанкешірлік көрсеткен ала буаның өңіне ерлігі партия өкілдері өткізген тағдымыз кездесулерде, «Кітап-AMANAT» орталықтарындағы әдеби-танымалдық кештерде кеңінен айтылып, өскелеп ұрпаққа бағдарлар өңіне болып табылды.

Құрметті жерлестер!
Бұл мерекелер - бізге бейбіт өмірдің бағасын, ел қорғаудың маңызын, бірлік пен тәртіптің қадірін ұғындырады. Бірлігі бекем, тәртібі мығым ел ғана кез келген сын-қатерді еңсере алады.

Сіздерге үр дәнеулік, отбасыларыңызға амандық, еңбектеріңізге тағзым тілеймін! Еліміз ғыныш, аспанымыз ашық, Тәуелсіздігіміз тұғырлы болсын!

Ерек ұмытылмайтын ұлы мұра. Жеңіс ұрпақ жадында мәңгі жаңғыртын рух. Ытыр баба ардағы аманшап адал болып, елімізді еңсесі, бірлігімізді мәңгі ететін!

Отан қорғаушылар күні мен Ұлы Жеңіс күні құтты болсын!

А. Нымсыры УМБЕТАЛИЕВ,
«AMANAT» партиясы Түркістан облыстық филиалының төрағасы.

«ШЫНАЙЫ СӨЗ - ҚОҒАМҒА ШАМШЫРАҚ»

Дүниежүзілік баспасөз бостандығы күні - сөз еркіндігі мен шынайы ақпараттың маңызын еске салатын ерекше күн. «Шынайы сөз - қоғамға шамшырақ» деген тіркес бұл мерекенің мәнін терең ашып береді. Себебі кез келген қоғамның дамуы, өділдігі мен тұрақтылығы ақпараттың ашықтығы мен шындыққа негізделуіне тікелей байланысты.

Баспасөз - халық пен билік арасындағы алың көпір. Журналистер қоғамдағы өзекті мәселелерді көтеріп, шындықты жария ету арқына әділетті ісін орындайтын миссия етеді. Егер сөз бостандығы шектелсе, қоғамда сенімсіздік пен ақпараттық тұманалу орын алады. Ал керісінше, еркін ерлі тәуелсіз медиа - демократияның басты тіректерінің бірі.

«Шынайы сөз - қоғамға шамшырақ» деген ұғым журналистиканың негізгі миссиясын білдіреді. Шынайы ақпарат адамдарға дұрыс шешім қабылдауға, өз құқықтарынан қорғауға және қоғам өміріне белсенді арнашуға мүмкіндік береді. Әсіресе қазіргі цифрлық дәуірде жаңа ақпарат пен манипуляция көбейген кезде, шынайы сөздің құны одан сайын арта түседі.

Бұл күн тек журналистер үшін ғана емес, әрбір азамат үшін маңызды. Ойтың ақпаратты тұтынушы ретінде біз де оның сапасына, шынайылығына мән беріміз керек. Сын тұрғысынан ойлау, дереккөздерді тексеру - қазіргі қоғамның басты дағдыларының бірі.

Қорытындылай келе, баспасөз бостандығы - қоғам дамуының келілі. Шынайы сөз арқаның жарыққа жол ететінін шамшырақ болып қала берсін. Оны қорғау - баршаымыздың ортақ міндетіміз.

Маржан А. ДЫРБЕКОВА,
Түркістан облыстық Фараб әкімбеі-ты-паны кітапханасының әкімбеі-ты-паны сектор жетекшісі.

ҚОҒАМДЫҚ ТӘРТІП ПЕН ҚАУІПСІЗДІК ҚАТАҢ БАҚЫЛАУДА

Түркістан қаласында қоғамдық тәртіпті сақтау және туристік тасымал қызметінің қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында қалалық әкімдіктің қызметкерлері мен туристік полиция өкілдері рейдтік шара жүргізді.

Рейд барысында электрлік жүргізушілердің құжаттары тексеріліп, қауіпсіздік шаралары мен туристерге қызмет көрсету сапасы, сондай-ақ, көмегіне толығандардың көлік құралын басқаруына ғылым салынағыны жөнінде түсіндіру жұмыстары жүргізілді.

Танымал сай келмейтін электрліктер белгіленген тәртіпке сәйкес алып тұрынама жеткізді.

Аталған бағыттағы жұмыстар алдағы уақытта да жүйелі түрде жалғасын, қала тұрғынында қоғамдық тәртіп пен қауіпсіздікті қамтамасыз ету шаралары күшейтілетін болады.

«Түркістан-ақпарат».

ДОСТЫҚ КӨПІРІНЕ БАЛАНҒАН КЕЗДЕСУ

Откен аптанан сенбінене Қазақстан Журналистер одағы Қызылорда облыстық филиалының төрағасы Қуат Шарафидиновтың шақыруымен Түркістан облысынан медиа сапасына өкідері Шнегі ауданында болып кайтық Сыр өңіріндегі әрнестерімудің жылды қарсы алуы, өзара байланысты ығышта түсу тұрғысында қадмлары рухани сапарымыздың негізі болды.

«Сыр медиа» ЖПС бас директоры Марат Аралбаев бастаған қызмдералық медиа өкідерінің де табиғат аясында бақсуы біздің сапарымызға орайластарымыз. Жамбыл, Түркістан облыстарымен Қызылорда облыстарын жалпн жатқан Қар Қарғаудын Шнегі ауданының тусында түйнделестіні осы жола көбіен көрні қайтық. Сол маңда соңы уақытта Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың сөніе арқау болған Сауысқандық шатқалындағы мынақыдықтар тарихынан сыр шертіні таңбалы тастарды көрні, естелік суретке түсік. Сайын даламаққан қай тұкіріне барсан да тарихтың сырды қатпарлар алдынан меніңдейлағыны белгілі. Солардың ішінде өзінің күнделініне жоғары Сауысқандық шатқалына орна бөлек.

Нақпарак айбаек, Қызылордада өткен Ұлттық құрылтайдың V отырысында Мемлекет басшысы: «Төрт мың жылдық тарихы бар таңбалы тастар төл өркеніміздің тамары там тереліне жатқанын көрсетеді. Ғалымдарымыз Қызылорда жеріндегі Сауысқандық пен Түркістан облысындағы Арпа өзеніен жалпы сапы 17 мың петроглиф тапқан. Осындай құнды жәдігерлеріміз бен ұлттық дәстүрлеріміз ЮНЕСКО-ның бүкіләлемдік мұралар тізіміне бөліне бөліне лайық деп санаймын. Құрылы министрлікке осы мәселелерге қатысты жұмысты қолға алуды тапсырарымы» дегенін әлі ұмытқан жоқпыз. Себебі, Президент атқан қос аймақта көз алдымызда мұрағи құрдымы айылын бара жатқан ашық аспан астындағы тарихи құнды жәдігерлерімізге қамқорлық қажет-ақ. Десек те кешен сапарымызда Президент пәрмен берген осы осы күн әрекет жасалын жатқанын да байқадық. Кездесуде болған тарихшы-өкідеріміз Бекболат Обүтегінің сөніен аталған орында сапар орталығы салынып, естелік ететін 3-4 қазыметкерге арнайы нұтаг бірінші ашылаа деген ұсыныстарын құлағымыз шылын қалды. «Сонда табиғат аясына кетіп, демалушылардың кей жағдайдағы ұмылған әрекеттеріне де төсеуалы

бөлар еді» дейді сондағы ел жапашартары Сошамен бірге, таңбалы тастардың тарихын кешпен насихаттан, туристер тартуға да қолайлы жер екенін және оған мүмкіндіктер бар екенін ата тартады мамандар.

Әрнестер арасындағы достық көпіріне баланған кездесуде Түркістан облысынан Қазақстан Республикасы Журналистер одағы Түркістан облыстық филиалының төрағасы ретінде өзім және Қазақстан Республикасы Жазушылар одағының Түркістан облыстық филиалының басшысы, белгілі ақын, Түркістан облыстық «Ақпараттық талдау ордалының» басшысы Айдар Сейдәлім және Түркістан облысы әкімдігінің баспаөз қызметінде абыроймен қызмет етіп келе жатқан ақын, спорд жапашартары Ғабит Сапарбеков үнесімді бардық.

Әлетіміз емес пе, әуелі аймақтағы медиа өкідерінің жағдайын сұрай кететін. Бірақ Қызылорда облысында ақпарат саласының жұмысында қалыптасқан жұбе бар. «Сыр медиа» ЖПС Қызылорда облысынан басты ақпарат көзіне айналан 3 облыстық газетті, 1 ақпарат агенттігін, 1 қалалық, 7 аудандық баспаөзды бір шапшырақ асына біріктіріп және өзінің деріні өзі басып, оны барлық аудандар мен елді мекендерге өзі таратып еліміздегі жалтық медиа құрылым десек болады.

2010 жылдан бері табысты қызмет етіп келе жатқан ақпарат орталығы бастақыда қаржылық қиындықтарды шешу, тиімді басқару жүіесін қалыптастыру, газет сапасын көтеру, материалдық-техникалық жағдайын жақсарту және баспаөздерінің уақыт сұранысына сай электрондық қызметін кеңейту мақсатында құрылып, сол тұста 100 адаммен жұмысын бастаған. Бүгінде 600-ге тарға қызметкері бар үлкен ұжымның аяқалысы өңірлердегі медиа құрылымдарға үлгі бөларлықтай десек қате айтылмайы.

Біз де қызылордалық әрнестеріне Түркістан өңіріндегі мәселелері айтын, осыра шір аймақтық Арнайы әзірленген дастархан мәзірінде қос өңірлік ынасы-тринші, ынамақ-бірлік тұрғысындағы мәселелерөзөболын, ыстық лебіңдер айттыламы.

Шнегідегі сапардан алған әсер ерекше ҚР Жазушылар Одағының Түркістан облысындағы филиалының төрағасы, «Алаш» әдеби сыйлығының иегері Айдар Сейдәлімнің де ақын жүретін достық кездесудегі төпашыған мына олеп нұмақтарымен жеткізінгі.

ТАРИХЫМДЫ ПАШ ЕТКЕН ТАҢБАЛЫ ТАС
Қатпар-қатпар тастарым мәңгі артыма,
Заманыңды таусылмас шаптарым ае.
«Қақтарда тарих жоқ» дегендерге,
Тарихымды паш еткен - таңбалы тас.

Шнегідегі айт, қане, тілмес кім,
Дәл оңдеп оятпас зейіңді еткім.
Тас қаппа, ұрпағала мұра қылған,
Сақ бабаның мейірабан құйын кештім.

Бабаң басқан кеп тұрды тасын жытым,
Өрелі, әсер қозғалып жасын тыдым.
Аманатың тас қаппа тастаң кеткен,
Бабалардың рухына басымды ыдым.

Алдығы уақытта мүдәй сапарлар жаласын тапанып деген инетіні, ойна түбіен жоба-жоспарларымызда ысықтан, біз де көтеріңкі көңіл-күймен сапарымызды түбіндедік. Қызылордалық әрнестерге ыстық ықаласын рахметімді айтын, осындай мағыналы кездесулеріміз және қатарымыз арға беріні деген тілек білдіреміз!

Малік ЖУМАХАНУЛЫ,
ҚР Журналистер одағы Түркістан облыстық филиалының төрнелсі,
«Түркістан Медиа» ЖПС директоры.

Алматы қаласында Қазақстан Республикасы Ішкі істер органдары қызметкерлері арасында дзюдодан Қазақстан чемпионаты өтті.

ТҰРКІСТАНДЫҚ ПОЛИЦЕЙ ЧЕМПИОН АТАНДЫ

22-24 сәуір күндері ұйымдастырылған жарысқа еліміздің әр өңірінен 27 жаманда қатысқан, 300-ге жуық қызметкер қатысты.

Чемпионат қорытандысы бойынша 90 келі салмақ дәрежесінде 4 белдеу өткізген Түркістан облысы Полиция департаментінің оқу-жаттығу вешенінің инспекторы, полиция капитаны Қуандық Еркеғали Серғалиұлы бірінші орын иеленді. Қарсыластарының арасында оза шапқан жеміпаз Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің дипломы және медалымен марапатталды.

Төлеби ауданы, Денгiр қаласында өмірге келген Еркеғали Серғалиұлы қызметінде де өзінің жауанкершілігімен, ыныет қызметімен көне үшн жүрелі алмап. «Оңтүстік Қақстан» телеінін жүдосы үшін күні кеше Отырар ауданында қатақ күресінен өткен жарыста тағы да жеміпаз атанды. 90 келі салмақта бәсекелестерінің жауырынан жерге түнгізен Түркістан облысы Полиция департаментінің қызметкеріне алдағы уақытта да бiтiк белестерді бағандар беруіне тілектестің.

Е.САҒЫНДЫҚ

ОРТАҚ ТӘРТІП - БІРЛЕСКЕН ЕҢБЕКТИҢ НӘТИЖЕСІ

өзінің ішінде ауырлығы орташа -1,0% төмендеме, тасқа ауыр қызметкер 4,8%, ауыр қызметкер 0,9%, және ошына ауыр емес 6,9% жоғарлаған.

Қызметінің бағтары бойынша ла жоғарылай байқалды:
- ұрылық 8,2% (110-нан 119-ға) Арпа 300% (2-ден 8-ге), Бөйбібек 300% (1-ден 4-ке), Түркістан 29,1% (22-ден 35-ке), Көпбас 50% (6-дан 9-ға), Сарыағаш 50% (6-дан 9-ға), Төлеби 33,3% (6-дан 8-ге), Тұлқибас 2,0% (5-тен 6-ға) қала аудандарында өскенін байқалды.
- мал тұрғыны 30,4% (23-тен 30-ға) Қапарт 300% (1-ден 4-ке), Келес 200% (2-ден 6-ға), Төлеби, Тұлқибас 300% (0-ден 2-ге) Түркістан, Көпбас, Сайрағ 100% (0-ден 1-ге) жоғарлаған.

Адамштіру қызметтары 40,0% (5-тен 7-ге) және адам өтіруге оқталу 5,8% (2-ден 3-ке) денсаулыққа ауыр иын келіру 62,5% (8-ден 13-ге) осыр иын ішінде өзіне өзінен соқшы 0,0% иын (1-ден 1-ге) тек.

Бұзақылық 73,7% (19-дан 33-ке) өскен, Сайрағ 350% (2-ден 9-ға), Келес 100% (1-ден 2-ке), Сарыағаш 50% (2-ден 3-ке), Түркістан 25% (4-тен 5-ке), Бөйбібек 100% (0-ден 1-ге), Төлеби 100% (0-ден 1-ге) жоғарлаған.
Алдыңғы қызметтары 1,4% (430-дан 436-ға) жоғарлаған, ошы ішінде Арпа 300% (9-дан 36-ға), Сайрағ 124,1% (29-дан 65-ке), Ордабасы 66,7% (12-ден 20-ға), Сайрағ 26,9% (26-дан 33-ке), Сарыағаш 23,7% (38-ден 47-ге) жоғарлаған.

Пітертік-алдыңғы қызметтары -6,5% (155-тен 145-ке) төмендегенімен, Сайрағ 100% (0-ден 8-ге), Сайрағ 50% (12-ден 18-ге), Түркістан 22,6% (31-ден 38-ге), Сарыағаш 6,3% (16-дан 17-ге) өскенін байқалды.

Еңгірді қызметтарының жалпы денелігі -16,7% (120-дан 100-ге) төмендеме, Жетісай 75% (4-тен 7-ге), Келес (6-дан 10-ға), Арпа 50% (2-ден 3-ке), Төлеби 33,3% (3-тен 4-ке), Түркістан

12,5% (16-дан 18-ге) қала аудандарда өп көп жоғарылау байқалды.

Қоғамдық орындарда жасалған қызметтар саны -12,7% (220-дан 192-ке), төмендеген, Мақтарал 350% (2-ден 9-ға), Арпа 250,0% (2-ден 7-ге), Бөйбібек 100% (1-ден 2-ге), Төлеби 62,5% (8-ден 13-ке), Түркістан 27,8% (36-дан 46-ға), Ордабасы 25,0% (4-тен 5-ке), Сайрағ 3,0% (33-тен 34-ке) аудандарында жоғары байқалды.

Көшеде жасалған қызметтар саны -15,4% (162-ден 137-ге) төмендеген, Мақтарал 150% (2-ден 5-ке), Ордабасы 100% (2-ден 4-ке), Бөйбібек 100% (1-ден 2-ге), Арпа 100% (1-ден 2-ге), Шардара 100% (3-тен 6-ға), Отырар 100% (0-ден 1-ге), Жетісай 37,5% (8-ден 11-ге), Түркістан 19,2% (26-дан 31-ге) жоғарлаған.

Қоғамдық орындарда жасалған қызметтардың басым көшініні көшеде, бағарта, дүкенде, оқу орындарында орын алып.

Түркістан облысы аумағында 2026 жылдың 3 айында жасалған қызметтік құқықбұзушылықтардың жай-күйі.

Алғашында жылдың 3 айында СІПІ АЖ-не 1 349 (1 324) қызметтік құқықбұзушылықтар тіркелген, 1,9% жоғарлаған.

Ең көп құқықбұзушылық Түркістан 262 (255), Сайрағ 146 (135), Көпбас 99 (92), Сайрағ 72 (60), Арпа 64 (34), Отырар 22 (20) аудандарында тіркелген.

Қызметінің сапатары бойынша төмендеу ошы ауыр емес -6,6% (287-ден 268-ге), ауырлығы орташа -4,1% (343-тен 331-ге) төмендеме.

Ал, ел ауыр қызметінің саны 125,0% (16-дан 36-ға), ауыр қызметтар 15,6% (405-тен 468-ге) жоғарлаған, Отырар 200% (2-ден 6-ға), Арпа 156,3% (16-дан 41-ге), Сайрағ 118,2% (33-тен 72-ге), Бөйбібек 100% (3-тен 6-ға), Төлеби 54,5% (11-ден 17-ге), Келес 46,2% (13-тен 19-ға), Сарыағаш 29,4% (34-тен 44-ке), Түркістан 1,9% (104-тен 106-ға) қала аудандарында жәдігері орын алған.

Қызметінің ашыду пайызы 2,9%.

Бұдан басқа, алкогольдік және есірткілік маған күнде жасалынған қылмыстар саны 30,2% (96-дан 125-ке), соттылығы алынбаған және өтелемеген адамдармен жасалынған 21,4% (56-дан 68-ге), топшен жасалын 51,7% (89-дан 135-ге) өскен, ал отбасылық-тұрмыстық саятқа жасалынған қылмыстар -11,6% (69-тен 61-ге) төмендеген.

Құрметті қала, аудан тұрғындары! Қоғамдағы қауіпсіздік пен тәртіп әрбір азаматтың жауанкершілігіне тиісетін байланысы. Ұлн залшылар сақтау, қоғамдық орындары тәртіпін бау және бір-біріне құрметпен қару - Сөйбігері қауіпсіз өмірдің негізі.

Заңды құрметтеу - әр азаматтың міндеті. Орық тәртіп пен қауіпсіздік - біздің бірлескен еңбегіміздің нәтижесі.

Қазақстан Республикасы Бас прокуратурасының Құқықтық статистика және арнайы есепке алу жөніндегі комитетінің Түркістан облысы бойынша департаменті.

ЕРЛІКKE БАС ИЮ – АСЫЛ ПАРЫЗЫМЫЗ!

Құрметті ардагерлер, түркістандықтар!
Сіздерді 9-мамыр - Ұлы Жеңіс күнімен шын жүректен құттықтаймын!

Жер-дүниені қансыратын, мистификация таптардың тамырына бақта шапқан сұм соғыстың аяқталып, бейбітшілік салтанат құрған Ұлы жеңіс күніне 81 жыл болыпты.

Бұл - ерлік пен елдіктің, батырлық пен бірліктің мерекесі. Отан үшін өт кешкен ардагерлеріміздің жанқиярлық ерлігі, нағды тынымсыз еңбек еткен азаматтардың табындылығы - бүгінгі бейбіт өміріміздің негізі.

Сұрапыл соғыс жылдарында «Отан үшін отқа түсе, күймәйсең» - деген ұранмен шайқасқан ардагерлеріміз ерліктеріне бас иіп, құрмет көрсету бүгінгі ұрпақтың өте мейлінше парызы. «Ер бақыты ел қолында, ел бақыты ер қолында» - деп Бауыржан Момышұлы айтып кеткендей, ардагерлер - Қазақстанның халқына бейбітшілік, тыныштық, берекесі, бақыт орнатқандар. Майдан даласында қанқиял күндерді бастанан өткеріп, сол жылдарда қиындыққа толы, нағдыны ауыр жұмыстарды атқарып білді жеңіске жеткізіп майдан ерлеріміздің қанын да мақтан тұтамыз.

Отанға деген сүйіспеншілік сезімдерің үлкен ерліктерімен жеткізіп, келер ұрпаққа ұлт болған аналарымыз бен аналарымыздың мақтан етер ерліктері ұшан-теңіз!

Мемлекетіміз деп бір міндетпен астам ер-жүрек жауынгерлер қан майданға аттанған Соғыс жылы Түркістан қаласынан 18 мың 547 азамат соғыс даласында қолына қару алып, фашистің сақалат сай әскери күштеріне қарсы тұрды. Осылайша аяулыдан келген жас жігіттер қырмаңғаты жұмыстан бірден майданшы аяулының шөбіне түседі де, ұлттымыздың болмысына сай ерліктерің көрсете білді. Соғыс 1945 жылы Жеңіс туын желдіретін тұтан жерге оралу 15 маус 960-нан тапа маңдайына жазылапты. 1418 күн отан қорғау жолында күресің бел ортасында жас тұрғын құрбан етіп, ерің есейіп майдангерлердің ерлігі ұшытылмақ емес.

Өйткені тек қан майданда ғана емес, нағды жұмыс істеп, ел басына тұтан ауыртындықты бастан кешіп, тапқан атқанынан күнін бағысына дейін тіле бүкпей жұмыс істегенің сол бір қайратың да қайсар жаңдарға бүгінгі ұрпақтың рухани бағысына шексіз!

Тыл еңбеккерлерің соғысқа дайындалған 10 ақпанды 7-ші бөлімше қазақстандық жолдағы отырды. Осылайша нағды еңбек еткендерің ерлігі еңбектерің осы Ұлы Жеңіс күні жақындауға мол септіңіз!

Бүгінгі таңда еңбеккерлерің жеңіске қосқан үлесің айрықша атап өтуің қажет. Және де майдангерлерің соғыстан кейінгі қираған қалаларды, мемлекетті қалпына келтіруге қосқан үлестерің де еубей.

Соғыс ардагерлері мен тыл еңбеккерлерің

Жандос КҮЛДЕРБАЕВ,
ҚР Қорғаныс министрінің, тәрбие және психология департаментінің аға офицері.

қайсарлықтары мен өмір жолдары - кейінгі ұрпаққа ұлт еліне аманат!

Қиын-қиылау кездесі ерліктері ұмытылмайды, ұрпақтарымыз әрдайым құрметпен басынай!

Соғысмен қатар, ел тыныштығын күзетіп, тәуелсіздігімізді қорғауға ардағым дайын тұрған батыр азаматтарға көрсетілетін ерекше құрмет күні - 7 мамыр - Отан қорғаушылар күнін де естен шығаруға қақпаймыз жоқ.

Отанға адал қызмет ету - әрбір азаматтың қасиетті борышы. Сіздердің ерліктеріңіз бен еңбектеріңіз - кейінгі ұрпаққа үлгі. Ел іргесіңіз берік, аспандымыздың ашық болуы сіздердің табындылықтарыңыз бен қайсарлықтарыңыздың арқасы.

Отанға адал қызмет ету - әрбір азаматтың қасиетті борышы. Сіздердің ерліктеріңіз бен еңбектеріңіз - кейінгі ұрпаққа үлгі. Ел іргесіңіз берік, аспандымыздың ашық болуы сіздердің табындылықтарыңыз бен қайсарлықтарыңыздың арқасы.

Сіздерге зор денсаулық, отбасыларыңызға амандық, еңбектеріңізге табыс тілеймін! Еліміздің тыныштығы мен бірлігімізге жасай берейін!

Қызырай РЫСБЕКОВ,
қалалық Ардагерлер кеңесінің төрағасы,
медицина ғылымдарының кандидаты, «Құрмет» орденінің иегері.

Ардақты азаматтар, құрметті ағайың! Сіздерді елдіміздің еңсесін көтеріп, ерлігімізді ұлықтайтын 7 мамыр Отан қорғаушылар күні және 9 мамыр Ұлы Жеңіс күнімен Түркістан қалалық «Әйелдер алақасы» аттанып, барша аналар мен ардагер ағайың шын жүректен құттықтаймын!

Бұл мереке тек ер-азаматтардың ғана емес, бүкіл халықтың мерекесі. Өйткені ел қорғаныс болған ерлердің артында аяқ жаулықтың аналардың ақ бағасы, қыз-келішектердің үні мен сенім тірі «Ана - өмірдің шынағы, ер - елдің қорғаны» десек, осы көз ұяғым бір-бірінің ақырыма еті ұяғым сөзі сияқты.

Ұлы Жеңіс - аңыздардың қоз жасы мен тоғымның адалдық пен үміттің жеңісі. Майданға аттанған әрбір ұлдың артында оша ақ сүтпен өсіріп ана тұрды, жолдан тосқан жары мен қарындасы тұрды. Олар нағды жүріп, елің еңсесін түсірмей, ерлерге демеу болды. «Ерлік - елге мұра, ұрпаққа ұран» дегендей, сол аналардың сабырлы мен қайраты да бүгінгі ұрпаққа өнеге.

Ал бүгінгі бейбіт заманда ел тыныштығын

қүсетіп жүртен азаматтарымыз әр отбасының тірегі, әр азаматтың мақтанышы. Отан қорғауды қару асының, сапта тұрумен ғана батырлардың шектемей, елге адал қызмет ету, ерлігі отбасына қорған болу, ұрпағына өнеге көрсету деп қабалдаған жоқ. «Ел шін - аяулы бесік» деген ағалы сөзді ескере отырып, сол бесіктің тыныштығы ерлердің айбыны мен аналардың ақылдылығы арқасында сақталып келетінін айтып келеміз.

Ұлжан МУСТАФАЕВА,
ҚР Мәдениет қайраткері,
Түркістан қалалық Әйелдер алақасының төрайымы.

Құрметті жергіестер!

Сіздерді елдің абынының асқақтатып қос бірдей қастерлі мереке - 7 мамыр - Отан қорғаушылар күнімен және 9 мамыр - Ұлы Жеңіс күнімен құттықтаймын! «Отан - отан да ыстық» деген дәлел халқымыздың нағды терең мағынаға ие екені сөзсіз. Бұл - ұлт рухының биіктігі, батыр бабаларымыздың қайсарлығын, ел қорғаныс жауынгерлерің ерлігің еңбегің ұлықтайтын айрықша күндер.

Жеңіс күні - тарихымыздың қасиетті де қасиетті мерекесі. Сұрапыл соғыс жылдарында «Күнім де, елпеге де ұмытылмайтын» дәлелдерің ардагерлеріңнің атланыс бас немісі. Олардың ерлігі бүгінгі бейбіт өміріміздің берік іргетасы. Ал Отан қорғаушылар күні - бүгінгі айбынды әскеріміздің мерейлі мерекесі. Тәуелсіз еліміздің тыныштығын күзетіп, шекарасың қорғап жүртен сарбаздар - елдің қалқына, халықтың тірегі. «Батыр туға - ел парыз» дегендей, олар бүгінгі ұрпақ бабалар жолын жалғап, ел намысың қорғауда аяулы еңбек етіп келеді. Әрине, мемлекетіміздің тыныштығы әрбір азамат үшін қасиетті аманат.

Қазіргі таңда Қазақстан Қарулы Күштері - мемлекетіміздің қамтамасыз етіп қуатты күшке айналды. Бұл - әрбір әскери қызметшінің адал қызметі мен темердей тәртібінің, бик рухының нәтижесі деп санаймын. Бүгінгі Отанға қызмет ету - абыройлы міндет, қасиетті борыш.

Қадірлі ағайың!
«Бірлік бар жерде - тірілік бар» дейді халқымыз. Елдің тұтастығы мен тыныштығын ел үлкен байлық деп санаған бабалардың өсиеті ешқашан жадымыздан өшкен емес. Сонымен қатар ұрпақты оған сүйбітшілікке тәрбие беру, ерлік рухыңды тәрбиелеу бұл еңбектің міндетіңнің бірі.

Осы айтулы мерекелер қарсаңында соғыс және тыл ардагерлеріңе айрықша құрмет білдірейін. Ал, қазіргі тұрған сарбаздарымызға, офицерлеріңізге мықты денсаулық, табындылық пен қажымас қайрат тілеймін!

Еліміздің қоз байлығы ардайым биікте желдіріп, Тәуелсіздігіміз тұттары болсын! Жаратқан халқымызға амандық, елімізге тыныштық пен тұрақтылық берсін!

Жандос КҮЛДЕРБАЕВ,
ҚР Қорғаныс министрінің, тәрбие және психология департаментінің аға офицері.

Құрметті түркістандықтар!

7 мамыр Отан қорғаушылар күні және 9 мамыр Ұлы Жеңіс күнімен баршымыз құттықтаймын!

Тарих пен тағлым тоғыммен, өткенге тағзым мен бүгінгі жауапкершілікті қатар жүктейтін ерекше күндерде ер-азаматтардың ерекше табынаса болуы ең аман. Ұлы Жеңіс халқымыздың қайсар рухы мен бірлігінің, тоғым мен табындылығының жарқын жемісі. «Өткенді ұмытқаның болмағын, бұнының» дейді дана халқымыз.

Біз бүгінгі бейбіт өмірдің бағасын сол тұрмаз жылдарда жанын қияптың батырлардың ерлігі арқылы терең түсінеміз.

Ал, Отан қорғаушылар күні - тәуелсіз еліміздің тыныштығы мен қамтамасыз етіп жүртен азаматтарың көрсетілетін құрметті белгісі. «Ер ел үшін өледі, ел үшін өледі» деген халық даналығы - бүгінгі сарбаздар мен офицерлердің боғанын табылып отыр. Ел шебі күзетіп, бейбіт күннің бағылы болуына қызмет етіп жүртен әрбір азамат нағды шынайы патриот деп бағалауға әбден болады.

Бүгінгі таңда мемлекетіміздің ең басты құланымы тұрақтылық пен тыныштық. Осы аманатты қозды қарашыңнан сақтау - баршамызға ортақ міндет. Орта бұдан оқыл ретінде бізге жүктейтін жауапкершілік те өте мей. Біз аға бұғанып аманатың абыроймен арқалап, кейінгі жас ұрпаққа тұрыс бағат-бағдар көрсетуде тиісті. Өйткені «Алтын баласы болса, алдының бағысы бо» деген өсиет ұрпақтың өнегісі.

Қадірлі ағайың!
Осы мерекелі күндері соғыс және еңбек ардагерлеріңе тағзым етіп, олардың ерлігіне табынаса айту - аманаттың парызымыз. Ал бүгінгі ел қорғаныс болып жүртен ерлеріңізге бар жақсылықты тілеймін!

Еліміздің қоз туы биікте желдіріп, аман еліміздің айбыны асқақтай берсін! Әр отбасыға амандық, берекесі, елге тыныштық пен бірлік тілеймін!

Бахыт БАСЫМБЕК,
Түркістан облыстық мәдениет және спорт бөлімінің

Жандос КҮЛДЕРБАЕВ,
ҚР Қорғаныс министрінің, тәрбие және психология департаментінің аға офицері.

Жандос КҮЛДЕРБАЕВ,
ҚР Қорғаныс министрінің, тәрбие және психология департаментінің аға офицері.

Бахыт БАСЫМБЕК,
Түркістан облыстық мәдениет және спорт бөлімінің

ҚОС МЕРЕКЕ - ҚҰРМЕТ ПЕН ТАҒЗЫМ КҮНІ

Киелі шаһарда Түркістан облысының полиция департаментінің ұйымдастыруымен Отан қорғаушылар күні мен Жеңіс күніне арнайы «Жеңіс» саябағында салтанатты іс-шара өтті. Іс-шараға қатысушылар ерлікпен қаза тапқан батырларды бір минут үнсіздікпен еске алып, Даңқ мемориалына гүл шоқтарын қойды.

адал атқарып, жоғары деңгейлерге қол жеткізіп қызметкерлер мен ардагерлер марапатталды. ҚР ІІМ тарапынан бір топ полицияға түрлі дәрежедегі марапаттар табысталды. Полиция департаменті бастығы мен облыс әкімінің марапаты да иелерін тапты.

Бұдан бөлек, ІІО ардагерлері және қызметкерлері қазы тапқан полициягерлердің жұбайларына құрмет көрсетіліп, бағалы сыйлықтар табысталды. Түркістан қаласындағы №9 мектеп-гимназиясының «Жас сакны» елшісі де үздік деп танылып, марапатқа ие болды.

Жылдам қимылдайтын арнайы жасақ қызметкерлері арнайы дайындық пен күрес тәсілдерін көрсетіп, көрмесіңдердің ықпалына бөленді.

Салтанатты жиын өнерпаз полициягер мен облыстық эстрада жұлдыздарының мерекелік концертімен жалғасып, жеке құрамның салтанатты шеруімен қорытындыланды.

«Түркістан-ақпарат».

Түркістан облысы әкімінің бірінші орынбасары Зұлдырхан Жолдасов көшпелілік қос мерекені құттықтап, ел ешін ерлік көрсеткен батырлардың ерліктері ұмытылмайтынын жеткізді.

Сіздерді 7 мамыр – Отан қорғаушылар күнімен және Жеңіс күнімен шын жүрегімен құттықтаймын! Мемлекет бастығы «Әскери борышты өтеу – Отанға деген шынайы сүйіспеншіліктің жарқын көрінісі» екенін айтқан болатын. Бұл абыройлы міндетті Түркістан облысының ержүрек, отаншыл әр еңдері де жауапкершілікпен атқарып жүр. Ел дамуы үшін тынштық пен тұрақтылық керек. Бұл ретте бұхиде облысымыздың полиция қызметкерлері қозғалып кезеңге үлес қосып жүр. Тәртіп сақшыларын да қос мерекенімен шын жүрегімен құттықтаймын! Биыл Ұлы Жеңіске 81 жыл толып отыр. Сонымен қатар ардагерлеріне құрмет көрсету баршаға маңызды!

Бүгінде Түркістан облысында Ұлы Отан соғысының 3 ардагері қалды. Сонымен бірге, 3 мыңнан аса Ұлы Отан соғысы қатысушыларына теңестірілгендер мен тұл ардагерлері бар. Біз майдангерлеріміздің ерлігін ешқашан ұмытпаймыз! Отаншылдықты, ерлікті дәріптейтін маңызды қос мерекеле әр отбасыға дөпалық, амандық және мол табыс тілеймін! – деді Зұлдырхан Жолдасов.

Түркістан облысы полиция департаментінің бастығы Арманғали Запхаров: «Қос

мереке – ерлік пен елдік рухын, батырлық пен отансүйгіштіктің айқын көрінісі. Бүгінгі бейбіт өмір кешеті батыр бабалардың жақиратылған жемісі. Қайраткер Әлихан Бөкейхан айтқандай, ұтқа қызмет ету – білімнен емес, міндет. Елге адал қызмет ету – жүрегіңегі намыс пен жауапкершіліктен басталады» дей келе, құттықтауын жеткізді.

Мерекелік іс-шара барысында ішкі істер органдары үшін маңызды рәсімдердің бірі – жас елшілердің аң қабылдауы өтті. Сонымен қатар, қызметтік міндетін

Ұлы Отан соғысы – халқымыздың тарихындағы ең ауыр да қасіретті, сындарлы кезеңдердің бірі. Бұл жылдар ел басына түскен зұлматпен қатар, ерлік пен қайсарлықтың, отансүйгіштіктің айқын көрінісіне айналды. Сол бір сұрапыл соғыста ерлігімен ел жадында мәңгі қалған батыр қыздарымыздың бірі, соғыста ерлік пен батырлықтың өшпес үлгісін көрсеткен қаһарман қыз – Мәншүк Жиенғалиқызы Мәмөтова.

ШЕРХАН АҒАЙДЫҢ МӘНШҮК МҰРАЖАЙЫНА ЖАСАҒАН ТАҒЫЛЫМДЫ ТАРТУЫ

Бүгінде оның есімі мен ерлігі ұрпаққа үлгі болып, арнайы мұражайларда насихатталып келеді. Оның ерлігі бүгінгі ұрпаққа патриоттық рух сыйлап, елге деген сүйіспеншілікті арттырып келеді. Осы орайда, Мәншүк мұражайының маңылы ерекше, өткені ол батыр қыздың өмірі мен ерлігін насихаттайтын қасиеттері.

Жұртқа жерлесіміз, жаушы Абилов Шерхан Абдулла – «Бен-фильм» киностудиясының актері, Ресей кино актерлері тильдік мүшесі, Ресей Федерациясы кинематографистер одағы мүшесі Түркістан қаласы білім бөліміне қарас-

ты Кенес Олаташқы Батыры Мәншүк Мәмөтова ағайының №6 жасы бөлім беретін мектептің мұражайына ерекше құнды жәдігерлерді сыйға тартты. Бұл эквонаттар – Ұлы Отан соғысы кезінде қолданылған заттар. Ағадан бұйымдар сол кезеңнің тылшыс сендіретін, майдан дәлеліндей ауыр күндердің күзет болған тарихи мұрағат болып табылады. Олардың қатарында сарбатардың жеке заттары, әскери құрал-жабдықтар және соғыс жылдарынан сипаланған сирек дүние бар.

Осы бағытта жақында Шерхан ағай Мәншүк мұражайына аса

құнды тарихи жәдігерлерді сыйға тартып, үлкен азаматтық іс жасалды. Ол тапсырып эквонаттар – Ұлы Отан соғысы кезінде майданда қолданылған, сол дәуірдің шынайы тылшыс жеткізетін біртегі мұралар. Сыйға берілген жәдігерлердің қатарында жауынгерлердің басын қорғаған қасқа, командирлер пайдаланған арнайы плащет, қару-жараққа арналған пистолет қабурысы бар. Сонымен қатар, сарбатардың күнделікті тұрмысынан сыр шертетін су алып жүретін фляжка, ыстық тамақ тасымалдайтын қотелок, қарашайым қасық секілді

заттар да ерекше орын алады. Бұлар – майдан даласындағы жауынгерлердің өмір сүру жағдайын айқын көрсететін маңызды бұйымдар.

Әскери жабдықтардың ишінде пүтемекке арналған патронлаж, түрлі тильзілдер секілді соғыс құралдары да бар. Бұлар сол кезеңгі қару-жарақтың ерекшеліктерін тыпайы қана қоймай, соғыстың қаншалықты ауыр болғанын аңғартады. Ал патронлар секілді жеке заттар жауынгерлердің майдандағы адал болса тылшыс сәттерін елестетеді. Сондай-ақ, әртүрлі әскери киімдерді де

мұражай қорына тапсырды. Бұл киімдер сол кезеңдегі әскери тәртіп пен ұқыптылықтың, жауынгерлік рухын айғағы існеті. Әрбір гүймесі мен матасының өзі тұтас бір тарихты бағыдан тұрғанды әсер қалдырады. Шерхан ағадан бүгінгі ісі – кейінгі ұрпаққа үлгі боларлық азаматтық қадам. Себебі мұндай тарихи жәдігерлерді сақтап, оны халық игілігіне ұсыну – өткенге деген құрметтің белгісі. Сонымен қатар, бұл жас ұрпақтың тарихқа деген қызығушылығын арттырып, отансүйгіштік сезімін нығайтады.

Бұл жәдігерлерді барлығы – тек тағам емес, олар – тарихтың үнісіз куәгерлері. Олар арқала келушілер е отыра жылдарындағы қиындақтарды, жауынгерлердің тоғым мен бақыдығын терісрек сезіне алады. Мұндай құнды дүниелер жас ұрпақтың бойында елге деген сүйіспеншілік пен құрмет сезімін қалыптастыратыны сөзсіз. Олар арқылы біз батырлардың ерлігі мен тоғым, ел үшін жанын қиған жандардың рухын сезінеміз.

Қорыта айтқанда, Шерхан ағадан Мәншүк мұражайына жасаған бұл сыйға – өткенге тағзым, болашаққа өнеге. Осыдан ішкі істер арқала біз тарихымызды сақтап, оны келесі ұрпаққа аман жеткізе аламыз. Шерхан ағайдың бұл сыйы – тек мұражай қорын толықтыру ғана емес, ұлттық құндылықтарды дәріптеуге қосылған зор үлес. Осындай ішкі істер көбейе берсе, халқымыздың тарихи ұмытымай, секілді ұрпақтың санасында мәңгі сақталыры сөзсіз.

Шыңғыс РҮСТЕМОВ,
Түркістан облысы, Түркістан қаласы білім бөліміне қарасты М.Мәмөтова ағайының №6 жасы бөлім беретін мектеп директорының тәрбие жұмысы жөніндегі орынбасары.

ТУҒАН КҮНДЕРІҢІЗ ҚҰТТЫ БОЛСЫН!

Мамыр айында дүниеге келген Түркістан қалалық ардагерлер ұйымының мүшелері:

- Нікімбаев Халилилла Ташметович - 01.05.1952 ж.
- Жайлымыс Айсулу Әлжанқызы - 01.05.1953 ж.
- Нугманов Тағир Генанович - 02.05.1931 ж.
- Тангатарова Саракул Еркінбековна - 02.05.1958 ж.
- Нурсейтов Асылбек Нурсейтович - 03.05.1941 ж.
- Султанов Жамал - 03.05.1959 ж.
- Жуниббекова Ботагөз Маназаровна - 03.05.1960 ж.
- Оңдыбаев Болат Маленович - 04.05.1961 ж.
- Мамметов Абдрахим - 04.05.1957 ж.
- Бабажанова Курбан Пачахановна - 04.05.1963 ж.
- Бейсенов Жаксыбек Аblasвич - 05.05.1936 ж.
- Нарымбетов Нәлітай Сүйіндіқұлы - 05.05.1948 ж.
- Жұманова Бағила - 05.05.1962 ж.
- Аханова Рахила Зинуллаевна - 07.05.1963 ж.
- Искакова Зинагуль - 07.05.1963 ж.
- Тағайбасва Инеш - 09.05.1963 ж.
- Тәттібай Барқұл Мәлікқызы - 09.05.1956 ж.
- Баймурзаев Ералы - 10.05.1957 ж.
- Сахова Меірамқұл - 10.05.1959 ж.
- Зиябекова Бибнажар - 10.05.1942 ж.
- Мырзалыс Бораш - 11.05.1951 ж.
- Ширинбаев Бектас Ширинбаевич - 11.05.1951 ж.
- Орманова Дана Салықовна - 11.05.1957 ж.
- Абдуллаев Аман - 15.05.1938 ж.
- Аманбаев Амангелді - 15.05.1943 ж.
- Абилов Аликбаб Маметкаримович - 18.05.1958 ж.
- Елсуов Сауранбек Еркінбекұлы - 19.05.1955 ж.
- Кудусов Мурат Қалиевич - 20.05.1962 ж.
- Асылбеков Перисбай Қалаевич - 25.05.1948 ж.
- Беркинбаев Сапарбай - 25.05.1958 ж.
- Нуржанова Мастура Раимжановна - 25.05.1956 ж.
- Мырзақулов Курманбай Сапарбасвич - 26.05.1961 ж.
- Ахметова Сұлу Қарибековна - 30.05.1953 ж.
- Айымбетов Серік - 31.05.1957 ж.

Сіздерді қалалық ардагерлер ұйымы кенесі туған күндеріңізбен шын жүректен құттықсайды!

2026 ЖЫЛЫ МӘМС БОЙЫНША ТӨЛЕМДЕР ӨЗГЕРЕ МЕ?

Әлеуметтік медициналық сақтандыру қоры баспасөз қызметінің хабарлауына 2026 жылға арналған ең төменгі жалақы мөлшері бұрынғы деңгейде бекітілгендіктен, негізгі санаттар бойынша МӘМС-ке төленетін жарналардың мөлшері сақталды. Алайда заңға енгізілген түзетулерге байланысты өзгерістер бар. Бұл туралы Әлеуметтік медициналық сақтандыру қорында түсіндірді.

Жарна өсімі – тек мемлекеттік төлемдерге қатысты

2025 жылғы шілде айынан Мемлекет басшысы МӘМС және медициналық қызметтер көрсету структурасы бойынша өмірлер мен толықтырулар енгізу туралы шешім қабылдады. Оның бір бөлігі дәрігерлік сәтсіз жүзеге асырылған қаржылық тұрақтылығын қамтамасыз етуге бағытталған мемлекет және берушілер және азаматтардың ортақ міндеткерлік жауапкершілігін арттыру арқылы.

Осы мақсатта әлеуметтік өсетін санаттағы халық үшін (отандық саны 11 миллионнан асады) мемлекет төлейтін жарналарды кезең-кезеңмен арттыру көзделген: 2027 жылғы 2,2%-дан бастап, 2037 жылға қарай 4,7%-ға дейін. Қазіргі уақытта мемлекет жарналарының мөлшерімен есептеу объектісінің 2%-ын құрайды және бұл мөлшермен 2026 жылғы 2% өсетіндігі айта кетерлігі, бұл өсіміне жеңілдік санатындағы азаматтардың өздеріне еш өзгеріс етпейді. Олар бұрынғыдай автоматты түрде сақтандырылған болып қала берсін, себебі жарналарды мемлекет төлейді.

Жоғарғы шектің өсімі немі білдері?
Денсаулық сақтау жүйесінің тұрақтылығын қамтамасыз ету мақсатында 2026 жылғы 1 қаңтардан бастап қызметкерлердің жарналары мен жұмыс берушілердің аударымдарын есептеу үшін қолданылатын табыстың жоғарғы шегін арттыру енгізілді. Ал пайдалы мөлшерлемелер өзгеріссіз қалады.

Қазір аударымдардың ең жоғары мөлшері 25 000 теңгені құрайды (10 ең төменгі жалақы мөлшерінен шекті табыстың 3%) 2025 жылғы жарналар ең жоғары мөлшері – 17 000 теңге (10 ЕТЖ-ның 2%-ы).

Еңді жұмыс берушілер жарналарын 40 ЕТЖ-дан асыпайтын табыстан, ал қызметкерлер 20 ЕТЖ-ға дейінгі табыстан төлейтін болады (басқынды екі төлем бойынша да шекті 50 АТЖ-ке дейін арттыру ұсынылған, алайда шп жобасын талқылау барысында олар төмендетілді).

Демек, бұған дейін айлық табымы 850 мың теңгеден асатын қызметкерлер (1-2 млн теңге және одан жоғары табыс алатындар) 17 000 теңгеден артық жарна төлейтін. Себебі есептеу бағасына шектеу қойылды. Бұл белгіленген мөлшермен пропорционалды түрде аз болды, айымы 850 мың теңгеден төмен және жалпы санының 2%-ын төлейтін қызметкерлерге қатысты қалыптасты.

Өмірлерден кейін қызметкердің ең жоғары жарнасы – 34 000 теңге (1,7 млн теңгенің, яғни 20 ЕТЖ-ның 2%-ы), жұмыс берушінің ең жоғары аударымы – 102 000 теңге (3,4 млн теңгенің, яғни 40 ЕТЖ-ның 3%-ы) болады.

Айта кету керек, бұл өсіміне ай сайынғы табымы 850 мың теңгеден асатын жалдамалы қызметкерлердің небәрі 9%-ына ғана өсетіндігі.

Ал айымы 3,4 млн теңгеден асатын қызметкерлер саны бар болғаны 20 мың адам (0,3%). Қалған 91% жұмыс істейтін азаматтар үшін ештеңе өзгермейді.

Қазіргі төлеушілер үшін жарна мөлшерлемелері

Біршаңай төлем төлеушілер
Біршаңай төлемді және қызметкерлер мен шпінді тұлғалар өз қызметкерлері үшін төлейді. Ол жеке табыс салығын, жұмыс беруші мен қызметкердің міндетті зейнетақы жарналарын, әлеуметтік аударымдарды, сондай-ақ МӘМС бойынша жарналар мен аударымдарды қамтиды.

2026 жылғы 1 қаңтардан бастап біршаңай төлем мөлшері есептелген табыстың 24,8%-ына құрайды.

Жеке кәсіпкерлер, шаруа қожалықтарының иелері және жеке практикалық иелікшілерінің тұлғалары

Бұл санаттар МӘМС-ке 1,4 ЕТЖ-ның 5%-ы мөлшерінде жарна төлейді. 2026 жылғы ең төменгі жалақы мөлшері өзгермеді екендіктен, МӘМС жарнасы да бұрынғыдай айына 5 950 теңге болып қалады. Бұл табыс деңгейіне қарамастан төленетін тұрақты жарна.

Айта кету керек, өмір және кәсіпкер бір мөлдіре бсқа ұйымның жалдамалы қызметкері болып, ол үшін МӘМС төлемдері аударатын тұрса да, жеке кәсіпкер ретінде өз үшін жарна төлеуді басотып алады. Тек қызметті ресми түрде тоқтатқан немесе претексті деп танылған жеке кәсіпкерлер ғана жарна төлеуді тоқтатады.

Дербес төлеушілер
Дербес төлеушілер сипатына тұрақты жұмысы жоқ және жеңілдік санаттарына кірмейтін азаматтар қалады.

2026 жылғы олар үшін МӘМС бойынша ай сайынғы жарна мөлшері 1 ЕТЖ-ның 5%-ын құрайды, яғни 4 250 теңге.

Сақтандырылған мәртебесін алу үшін олардың өткен немесе алдағы 12 ай катарында төлемдері болуы тиіс. Жарналарын әр айына жеке-жеке төлеу қажет.

Байланыс тел: 8-701-573-47-47

Ш.ШУҚАНОВА,
НҚТУ Қолжазба-шілмеушісінің оқу орталығының сөзсіз меңгерушісінің оқу.

Қазіргі уақытта бәсекеге қабілетті мамандар көбейіп келеді. Бұл көңіл қуантарлық жайт. Себебі кәсіп бастап, оны дамыту екінші бірі атқаратын жеңіл іс емес. Еңбек ету және оны шеберлікпен атқару адамның материалдық және рухани бай болуынан басталады. Яғни кәсіп бастау тек қана қаржы болса жеткілікті деген сөз емес. Ол адам бойында басқа да қасиеттердің болуынан талап етеді. Сонымен қатар, соңғы уақытта елімізде кәсіпте жүрген азаматшалар саны артып отыр. Осы тұста айта кетейік қаламыздың экономикалық-әлеуметтік дамуында әйелдер қауымының, соның ішінде әлеуметтік кәсіпкерлердің ролі ерекше. Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев атап өткендей, «әлеуметтік кәсіпкерлік - бұл жай ғана бизнес емес, қоғамдағы өзекті мәселелерді шешудің тиімді құралы». Түркістан облысында осы бағытты жаңа деңгейге көтеріп, қаланың әлеуметтік тынысына өз үлесін қосып отырған кәсіпкерлердің бірі – Халдарбек Рухабза Рустамқызы.

ЖАҢА ЖОБАЛАРДЫҢ ЖАРШЫСЫ

Рухабза Халдарбектің кәсіпкерлік жолындағы ең үлкен бағамасы «Дара Урпақ» инклюзивті театры. 2025 жылғы Түркістан облысында тұрғын рет бой көтерген бұл жоба бағыт қарамды кәсіп етті. Осы тұста театр құрылтайшысы Рухабза Халдарбек өз сөзінде, кәсіпін көп тәрипінде отан еліміздегі алғашқы ерекше балалар театрын апаратын туралы уәде бергендігін атап өтті. Расымен де Рухабза тек әлеуметтік кәсіпкер емес, халықтың көңілін тауып жүрген жан. Сонымен қатар, «Дара Урпақ» жай ғана театр емес, өмір мен жиі ер тоғасқан алаң екенін ерекше атап өту керек. Себебі мұнда балалар тек өмір көрсетпейді, қосымша білікті мамандардан сөйлек алады. Әр сабаққа қатысу арқылы олар өздерін дамытып, сахнаға шығуға дайындалады.

Кәсіпкерімнің келесі бағамасы таза жаның тағдырың өмірнен өткендері жобалардың бірі. Ол 2023 жылғы Қазақстанның үздік 20 жобасының қатарына енген «Ресурсты әйел» клубы. Мақсаты – мүмкіндік шектелуі бала асырған отырған инвалд мен оғал топтағы әйелдерді психологиялық пайырықтан шығарып, өмірге кәсіп бастаудың тетіктерін үйрету. Қазіргі уақытта «Ресурсты әйел» клубының мүшелері жеке кәсіпкер атауда. Рухабза Халдарбек туралы тағы да бағдар болсақ, ол – облыстық әйелдер істері және отбасылық-демографиялық саясат жөніндегі комиссия мүшесі. Сонымен қатар, облыстық «Аманат» партиясының әйелдер қанаты инклюзивті қоғамның дамуына жәрдемдесу бағытына басқарыды. Бұл статустар әлеуметтік кәсіпкердің қоғам үшін жүйелі өмірлеріне қажетті мүмкіндік берді.

Рухабзаның кәсібі неге берекелі? Өйткені ол үздіксіз білім алып, өзінің дамуы үшін аяныбай еңбек етеді. Білікті кәсіпкер 2007-2011 жылдары Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетіндегі журналистика мамандығын аяқтаған. 2016-2017 жылдары Ыстамбұт Мелна Академиясында тележурналистика бойынша білім алған. Ал қазіргі уақытта М.Әуезов атындағы ОҚМУ-да «Әлеуметтік жұмыс» мамандығы бойынша магистр. Бұл академиялық база оған мемлекеттік деңгейдегі жобаларды ғылыми негізде жасауға, елімізге халықаралық тәжірибелерді енгізуге мүмкіндік берді.

Бісе баланың анасы, ауылы жар, іскер басты және қоғам белсендісі. Мұндай жүктемені көтеру үлкен ерік-жігерді талап етеді. Осы тұста Рухабзаның еңбегі 2025-2026 жылдары ҚР Премьер-министрінің орнын басарып, Парламент Мәжілісінің Төрағасы Е.Қопаповтан алған алғыс хаттарымен айтықталды. Бірақ ол үшін ең үлкен марапат – қоғамның ризашылығы мен жақсы бағытқа өзгерісін алуға қандырды.

Рухабза Халдарбектің өмір жолы «Кәсіпін – несібем» деген аталы сөздің заманауи үлгісі деп айтуға толық негіз бар. Себебі ол өзінің кәсібі арқылы көптеген адамның тағдырына шұақ шашын. Түркістан қаласының әлеуметтік қалыптасуы өзгерту үшін еңбек етіп келеді. Берекелі бизнесінің басты құпиясы да осында болса керек – халыққа қызмет ету және қаша өсіп отырады.

Асаи МЕДЕУ,
Қ.А.Ясауи атындағы ХҚТУ-нің 4-курс студенті.

Қазақстан тәуелсіздік алған алғашқы жылдардан бастап сыбайлас жемқорлыққа қарсы күресті мемлекеттік саясаттың маңызды бағыты ретінде айқындады. Ел ТМД кеңістігінде осы саладағы заңнаманы алғаш қабылдаған мемлекеттердің бірі болды. Соған қарамастан, сыбайлас жемқорлық бүгінгі күні де қоғам дамуына кері әсер ететін өзекті мәселеге айналып отыр.

СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚ - ҚОҒАМ ДАМУЫНА КЕДЕРГІ

Сыбайлас жемқорлық – дауымды тұлғалардың өз қызметтік өкілеттіктерін жеке пайда табу мақсатында заңсыз пайдалануы. Transparency International халықаралық ұйымының анықтамасы бойынша, бұл – қоғамдық билік және мүдде үшін теріс пайдалану. Бұл құбылыс мемлекет пен қоғам арасындағы сенімге сылап түсіріп, экономикалық және әлеуметтік дамуды тежейді.

Бүгінде сыбайлас жемқорлықтың бірнеше түрі қалыптасқан. Тұрмыстық деңгейде ол қарапайым азаматтар мен мемлекеттік қызметшілер арасындағы пара беру мен аяда қорық табыды. Іскерлік сыбайлас жемқорлықта билік пен бизнес арасындағы заңсыз байланыстар, келісімшарттардағы «кері қайтарымыз» орын алады. Ал саяси сыбайлас жемқорлық жоғары лауазымды тұлғалардың мемлекеттік шешімдерді жеке немесе топтық мүддеге сай қабылдауымен сипатталады.

Соңғы жылдары елімізде сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл бағытында бірқатар жүйелі реформалар жүзеге асырылып келеді. Заңнамалық база жетілдіріліп, адал ашу шараларына басымдық беріледі. Дегенмен, пара беру мен аяда қызметтік өкілеттіктерін теріс пайдалану фактілері әлі де кездеседі. Бұл өз кезегінде қоғамның мемлекеттік институттарға деген сенімін төмендетеді.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы тек жаппай шаралармен шектелмейтін тиіс. Ең алдымен, қоғамдық адалдық, дидік және шпін құрмет құндылықтарын қалыптастыру маңызды. Әйтпесе, жетер арасында сыбайлас жемқорлыққа «оподік топандық» мәдениетті орнықтыру – бозашақтан келтірі.

Сонымен қатар, азаматтық қоғамның белсенділігі, бұқараны ақпарат құралдарының ролі және мемлекеттік органдардың ашықтығы бұл бағыттағы жұмыстың тиімділігін арттыра түседі. Әрбір азамат сыбайлас жемқорлыққа қарсы тұруды өзінен бастауы тиіс.

Қорытындылай келе, сыбайлас жемқорлықпен күрес – тек мемлекеттік органдардың ғана емес, бүкіл қоғамның ортақ міндеті. Бірлескен күш-жігер мен жауапкершілік арқылы ғана біз әділетті, ашық әрі дамыған қоғам құра аламыз.

Г.УТЕЕВА,

Түркістан қаласы әкімшілігінің «Кәсіпкерлік және туризм бөлімі» мемлекеттік мекемесінің бас маманы.

КОНКУРС ЖАРИЯЛАНАДЫ

«Түркістан Жарық Тазалық» ЖШС Түркістан қаласының аумағында санитариялық тазалықты қамтамасыз ету бойынша қызмет көрсетіні мердігер ұйымдарды ашықтау мақсатында конкурс жариялады.

Конкурс жарияланатын күні: 2026 жылы 30 сәуір

1. Контурға тапсырма:

Қала аумағында санитариялық тазалықты қамтамасыз ету, оның ішінде:

- көшелерді, тротуарларды тазалау;
- тұрмыстық қатты қалдықтарды жинау және шығару;

- қоғамдық орындарды тазалау;
- маусымдық (қар тазалау, жаңырақ жинау және т.б.) жұмыстарды орындау

2. Қызмет көрсету мерзімі:

2026 жылы 30 сәуірінен бастап

2029 жылы 31 желтоқсанға дейін

3. Конкурсқа қатысуға қоюлатын талаптар:

- заңды тұлға болуы;
- осы салада жұмыс тәжірибесінің болуы;
- материалдық-техникалық базасының жеткілікті болуы (арнайы техника, құрал-жабдықтар);
- білікті мамандардың болуы;
- сапақ және басқа да міндетті таламдар бойынша берілетін болмауы.

4. Құжаттарды қабылдау мерімі:

Конкурсқа қатысуға өтінімдер 2026 жылы 30 сәуірден бастап 10 жұмыс күні ішінде қабылданады

5. Қажетті құжаттар тізімі:

- конкурсқа қатысу туралы өтінім;
- заңды тұлғаны тіркеу туралы құжаттар;
- техникалық ұсыныс;
- коммерциялық ұсыныс;
- материалдық-техникалық база туралы мәлімет;
- жұмыс тәжірибесін растайтын құжаттар;

Тараптардың деректемелері мен қатысушылары:
Тіпшілік берілуі:
«Түркістан Жарық Тазалық» ЖШС
БСТ: 050740003078
Мекенжайы: Түркістан қаласы, Исабаев көш., 4а
Тел.: +7(72533) 4-09-55
E-mail: jaryk-tazalyk@mail.ru
Бас директоры: _____/қолы/
Мергігері: _____
Мекенжайы: _____
Тел.: _____
E-mail: _____
Басшы: _____/қолы/

ӘЛЕУМЕТТІК ЖАУАПҚЕРШІЛІК АЯСЫНДАҒЫ ҚАЙЫРЫМДЫЛЫҚ БАСТАМА

М.Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан университетінің «Техникалық мамандықтар үшін шет ел» кафедрасының ұжымы мен аға оқытушысы, PhD Момнинова Сауле Махмудовна қоғамдағы әлеуметтік жауапкершілік пен қайырымдылық мәдениетін дамытуға бағытталған инициативаларды жүзеге асырып отыр. Осы арқылы 2025 жылы 10 желтоқсанда Сайрам ауданы, Қызылорда облысы, Абай көшесі, 17А мекен-жайында орналасқан Түркістан облысының білім басқармасына қарасты «Арнайы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балаларды қолдау орталығы» КММ ұйымдарының қайырымдылық инициативасына белсене атсалысты.

Инициативаның басты мақсаты – ерекше қамқорлықты қажет ететін балаларды қолдау, олардың өмір сапасын жақсартуға ықпал ету және қоғам шарияты әлеуметтік оқал көтерудің мәселелеріне аудару. Аталған бағытта Момнинова Сауле Махмудовна демеушілерді тарту жұмыстарын ұйымдастырып, нәтижесінде «Steels» ЖК директоры Суреншолан Әділжанұлы Құрбанов инициативаны қайырымдылық шарасына демеуші ретінде тартты. Демеуші тараптан балаларға қажетті әлеуметтік қызметтер сапалық тараптан қаржылық қолдау көрсетілді.

Мұндай инициативалар қоғамда мейірімділік пен оқал қолдаушы маңызын арттырып, өскелең ұрпаққа үлгі болып есептеледі. Қайырымдылық шарасына атсалысқан барша адамзатқа алғашқы бірлігі және алғашқы уақытта да осындай бастамаларының жағасын табуына тілектестігі.

Сауле МОМНИНОВА,

М.Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан университетінің «Техникалық мамандықтар үшін шет ел» кафедрасының аға оқытушысы, PhD.

Ашықтық, бақылау, тиімділік:

«QALQAN» ПЛАТФОРМАСЫ МӘМС ЖҮЙЕСİNДЕ НЕНІ ӨЗГЕРТЕДІ?

Әлеуметтік медициналық сақтандыру қоры денсаулық сақтау жүйесін қаржыландыру бағытында ауқымды цифрлық жаңғырту басталғаны жариялады. Трансформацияның негізгі құралына айналған «Qalqan» платформасы «МӘМС 2.0» моделінің технологиялық негізі ретінде енгізілуде – деп хабарлайды «Әлеуметтік медициналық сақтандыру қоры» КЕАҚ баспасөз қызметі.

Қазір Қор тарапынан денсаулық сақтау саласын қаржыландыру тетіктерін кезең-кезеңімен жаңырту жұмыстары жүргізілуде. Оның басты мақсаты – МӘМС жүйесі қаражатты пайдалану кезінде ашықтықты, басқаруды және тиімділікті арттыру.

«Qalqan» денсаулық сақтауды қаржыландырудың бірінші аша порталы аталған жұмыстың технологиялық негізі болмақ. Платформа медициналық қызметтерді есепте алу, тексеру және төлеу сияқты қаржылық үрдістерді автоматтандыра арылған. Бүгінгі таңда медициналық ақпараттық жүйелерді алмастырмайды және емдеу-диагностикалық процесстеріне әсер етпейді.

Сонымен қатар, платформаның өмірше қолданылатын мемлекеттік цифрлық инфрақұрылым негізінде жүзеге асырылатынын және денсаулық сақтау жүйесі үшін қосымша шығындарды талап етпейтінін атап өткен жөн.

Осы жылдың 17 сәуіріне Астана қаласы әкімінің «ЖЕІ қалалық емханалары» НЖК МКК-не қосымша қызметтер үшін төлем «Qalqan» платформасы арқылы жүзеге асырылады. Ішкіні кезінде жүйенің көп ауқымда өмірше, медициналық

ұйымдарды санаттарға бөлу алгоритмдерін іске қосу және сол санаттарға сәйкес қаржыландыру, сондай-ақ талдау және бюджет құралдарын, оның ішінде ақпаратты бақылау мен талдауға арналған жасанды интеллект элементтерін өмірше жоюы.

Бұл жұмыстар 2026 жылдың соңына дейін аяқталады.

«Qalqan» платформасының өмірше бірінші аша порталы Астана қаласы әкімінің «ЖЕІ қалалық емханалары» НЖК МКК-не қосымша қызметтер үшін төлем «Qalqan» платформасы арқылы жүзеге асырылады.

Ең маңызды жаңашылдықтарының бірі – «Халықтық бақылау» құралдарын іске қосу болмақ. Осы бағытта Қазақстан Республикасының Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрлігі және Қазақстан Республикасының

Денсаулық сақтау министрлігі бірлесіп, eGov Mobile қосымшасында арнайы сервистерді өмірше жұмыстарын жүргізуде.

Азаматтар үшін қандай өзгерістер болады:

– QR арқылы растау. Платформа қосымшасында QR-код арқылы растау ашады. Бұл жаңа аша «жабықтарға» тосқауыл қояды, себебі қосымша қызмет үшін төлем жасау мүмкін болмайды.

– Қызметкердің цифрлық профілі: Жекке кабинетте нақты адамға қосымша медициналық қызметтер үшін Қор тарапынан жасалған төлемдер туралы ақпарат болады.

– Қаржы байланыс: Азаматтар өтінімдері желіде жолдан, артық немесе аз төлеудің жарналарын смартфон арқылы қайтару мүмкіндігіне ие болады.

Қорда атап өткендей, «Qalqan» платформасы қолданылатын мемлекеттік инфрақұрылым негізінде (ҚР Қаржы министрлігінің «Мемлекеттік мүлік тізімі») ақпараттық ашады өмірше, бұл денсаулық сақтау бюджетіне қосымша сәлеметтүрмейді.

Деректер қауіпсіздігі – басты басымдықтарының бірі. Платформа диагностика мен емдеу барысында туралы мәліметтерді сақталмады – бұл ақпарат медициналық ұйымдардың қорғауында қалады. «Qalqan» тек қорғаныс мемлекеттік байланыс арналары арқылы қаржылық-талдаулық деректермен ауыспайды.

А.САҚАШОВ,
«Сапаша» емдеу-сауықтыру орталығы директоры.

ІРГЕЛІ ОРТАЛЫҚҚА АЙНАЛЫП КЕЛЕДІ

Қазақстан Республикасының Президенті Қасым-Жомарт Тоқаевтың тапсырмасымен құрылған «Халықаралық туризм және меймандостық университеті» бүгінгі таңда туризм және қызмет көрсету саласына жоғары білікті мамандар даярлайтын заманауи білім орталығы ретінде тапталып отыр. Университет халықаралық деңгейде мойындалған, БҰҰ-ның Дүниежүзілік туристік ұйымының (UNWTO) мүшесі және иеліктің жетекші жоғары оқу орталығының бірі болмақ. Университеттің басты мақсаты – Қазақстанның білімнің кезеңіне қарай өзгеріп отыратын және оны әлемге таныта алатын кәсіби мамандар қамтамасыз ету. Осы бағытта оқу орталығында білім беру ашады өмірше, студенттердің теориялық білім тәжірибесін ұштастыра алады.

Университетте бүгінгі таңда туризм, қонақжайлылық және қызмет көрсету салаларының қазіргі 15 білім беру бағдарламасы жүзеге асырылуда. Студенттердің жан-жақты дамуына барлық жағдай жасалған. 2023 жылдан бастап әскери кафедралар жұмыс істеп, білім алушылардың әскери-патриоттық тәрбиесіне үлес қосуда. Сонымен қатар, университет халықаралық зерттеушілердің білім орталығының жоғары оқу орталығының бірі болмақ.

Университет құрамында «Дене шынықтыру және спорт» мектебі – спорт және салауатты өмір саласы бағытында сурнамға не мамандар даярлайтын жетекші болмақтар. Жоғары білікті профессор-оқытушылар құрамы мен заманауи білім беру әдістері білім сапалығын жоғары деңгейде қамтамасыз етеді.

Аталған мектеп қарамағында жүзеге асырылған «БН1106 – Спорттық туризм» және «БН1107 – Спорттық-сауықтыру фитнес» білім беру бағдарламалары білім алушылар арасында ерекше сұранысқа ие.

«Спорттық туризм» бағдарламасы бейсенді және даярлаушы туризм ұйымдастыру, табиғи аймақтарда туристік қызмет көрсету, сондай-ақ халықаралық туризм индустриясында жұмыс істеу қабілеті мамандары даярлауға бағытталған. Ал, «Спорттық-сауықтыру фитнес» бағдарламасы салауатты өмір салтын насихаттайтын, заманауи фитнес индустриясында сурнамға не білікті мамандар даярлайды. Екі бағдарламада да теориялық білім тәжірибесін біріктіріліп, студенттер жетекші фитнес орталықтарда, спорттық ұйымдарда және туристік мекемелерде тәжірибеленіп отырады. Студенттер өз қабілеттерін дамытуға барлық жағдай жасалған. Олар халықаралық және республикалық жарыстарға қатысып, университет намысын жоғары деңгейде көрсетеді. Бұл – білім мен спортты қатар дамытушы нақты көрсеткіш.

Қорытындылай келе, «Халықаралық туризм және меймандостық университеті» – бөлімшеке сенімді қаламы жағасын кезеңіне таныта жастар үшін дұрыс таңдау. Ал «Дене шынықтыру және спорт» мектебі – кәсіби жетістікке бастарлық жол.

Патшалық КЕ. ПСБЕКУТЫ,

Дене шынықтыру және спорт мектебінің аға оқытушысы.

ЖАРАМСЫЗ ДЕП ТАНЫЛСЫН

ЖК «Обьвалды» атындағы 311АХ13 автовокзалы тіркеліс № 0294623 (өзінше) өміршеке рұқсат білімі (Ресей Федерациясы) жоюдына байланысты жарамсыз деп танылған.

ЖҮМЫСЫН ТОҚТАТТЫ

ҚР Түркістан облысы, Түркістан қаласы, Б.Саттарханов көшесі 18 құрылыста орналасқан БСТ: 250340002522 «TENIX CORPORATION» ЖШС өз жұмысын тоқтатқандығын хабарлайды.

МҰРАГЕРЛІК ЖАРИЯЛАНАДЫ

Түркістан облысы, Екі Иман ауданы, Султан Ходжаев көшесі №28 үйде тұрған, 30.05.2011 жылы қайтыс болған Қоңғаров Аббасдың мүлкіне мұрашылды.

Түркістан қаласында тұрған, 14.11.2025 жылы қайтыс болған Жаңбегенов Айсулуан мүлкіне мұрашылды.

Түркістан қаласы, Абай көшесі №77 үй, 6 пәтерде тұрған, 17.04.2026 жылы қайтыс болған Борш Владимир Алексеевичтің мүлкіне мұрашылды.

ҚА Ясауи атындағы ХҚТУ-нің ректораты және кәсіподақ комитеті «Ижевск» факультеті Оңтүстік жөніндегі декан орындаушы **Калинина Жанара Сейдахметқызы** қайтыс болуына байланысты мұрқуының жаңғырығын және туған-туғандарына қайырымдылық сыйлауына қолдайды.

МАСАЛАР ДА ҚАУІПТІ

Денге вирусы (Денге бегеті) – бұл тропиктік және субтропиктік аймақтарда кең таралған, масалар арқылы берілетін қауіпті вирустық инфекция. Ол әсіресе Азия, Оңтүстік Америка және Африка елдерінде жиі кездеседі, бірақ климаттың жылынуына байланысты басқа аймақтарда да таралады.

Денге вирусы адамға **Aedes (Aedes aegypti)** тұқымдас масалардың шағуы арқылы жұғуда. Бұл масалар көбіне күндіз, әсіресе таңертең және күн батпауында белсенді болады.

Денге бегетінің белгілері, әдетте, вирус жұққаннан кейін 4-10 күннен соң пайда болады және мынадай түрде көрінуі мүмкін:

- Қатты бас ауыры (әсіресе көкіш артында);
- Бұлшықет және буын ауырлары (сондықтан оны кейде «сүйек сындырған қыбыз» деп атайды);
- Жүрек айнуы, құсу;

- Борне гердан пайда болуы;
- Бөкселділігі;
- Ауыр түрлері (Ауыр Денге)

Егер ауру асықпай кетсе, ол ауыр Денге бегетіне (геморрагиялық қыбы) ұласуы мүмкін. Бұл жағдай өмірге қауіп төндіреді.

Ішкі органдардан қауіп кетуі:

- Қан қасымынан құрт төмендеуі;
- Тығыз асудан қиналауы.

Емдеу және алдын алу барысында арнайы емі жоқ. Денге вирусын қарсы нақты тері жоқ, емдеу сипаттамалары жеңілдету (қыдылу түсіру, сүйіктілік ішу) бағытталады. Ең басты шара – маса шақылауын алдын алу: респеленттер қолдану, торлар орнату, жабық киім кию. Кейбір елдерде вакцинация бар, бірақ оларды қолдану шектеулі.

Денге бегетіне күш бөсе, дерек дерістерге көріну қажет.

Жаһандық жылдануға байланысты орман аймақтарында климаттың өзгеруі тек табиғи аңғарларда, сонымен бірге, құрғақшылықтың ауырлауына, ауылдардағы

сонмен қатар, Зика вирусы, Денге бегеті, тырсақ, т.б. секілді қауіпті күште қойылмаған инфекциялық індет амақтарын көбейтеді. Бұл жағдайда Колорадо университетінің (University of Colorado) ғалымдары мәлім етті. Зерттеушілер тобының жетекшісі Сесилия Соренсен (Cecilia Sorensen) келтірген дерекке қарай, климаттың өзгеруі тек жергілікті климат аумағында, экологиялық қиындықтарға толы болмайды, сондай-ақ, адамзаттың денсаулығына қауіп төндіреді. Яғни, адамды уақытта адамзатқа жан-жақты қауіп төндіреді. Бұлдан өзгемін күш келетін өмірше қалмайды. Мәселен, өскелең түрлі індет онымен сәйкестен Африка құрғанында бегеті індеті өршіп кеткен. Экватор белдеуінде су температурасының өзгеруіне (мысалы, «Ниньо өтемі»), жылдан кетуінен Денге бегетімен сыртқатану кәсіпорынан

сонмен қатар, Зика вирусы, Денге бегеті, тырсақ, т.б. секілді қауіпті күште қойылмаған инфекциялық індет амақтарын көбейтеді. Бұл жағдайда Колорадо университетінің (University of Colorado) ғалымдары мәлім етті. Зерттеушілер тобының жетекшісі Сесилия Соренсен (Cecilia Sorensen) келтірген дерекке қарай, климаттың өзгеруі тек жергілікті климат аумағында, экологиялық қиындықтарға толы болмайды, сондай-ақ, адамзаттың денсаулығына қауіп төндіреді. Яғни, адамды уақытта адамзатқа жан-жақты қауіп төндіреді. Бұлдан өзгемін күш келетін өмірше қалмайды. Мәселен, өскелең түрлі індет онымен сәйкестен Африка құрғанында бегеті індеті өршіп кеткен. Экватор белдеуінде су температурасының өзгеруіне (мысалы, «Ниньо өтемі»), жылдан кетуінен Денге бегетімен сыртқатану кәсіпорынан

сонмен қатар, Зика вирусы, Денге бегеті, тырсақ, т.б. секілді қауіпті күште қойылмаған инфекциялық індет амақтарын көбейтеді. Бұл жағдайда Колорадо университетінің (University of Colorado) ғалымдары мәлім етті. Зерттеушілер тобының жетекшісі Сесилия Соренсен (Cecilia Sorensen) келтірген дерекке қарай, климаттың өзгеруі тек жергілікті климат аумағында, экологиялық қиындықтарға толы болмайды, сондай-ақ, адамзаттың денсаулығына қауіп төндіреді. Яғни, адамды уақытта адамзатқа жан-жақты қауіп төндіреді. Бұлдан өзгемін күш келетін өмірше қалмайды. Мәселен, өскелең түрлі індет онымен сәйкестен Африка құрғанында бегеті індеті өршіп кеткен. Экватор белдеуінде су температурасының өзгеруіне (мысалы, «Ниньо өтемі»), жылдан кетуінен Денге бегетімен сыртқатану кәсіпорынан

М.МАХАТ,
Түркістан қаласының емханасының инспекторы.

- Берік Халимоллаұлы, Түркістан облысындағы шағын және орта бизнестің қазіргі даму көрсеткіші қандай бағытта өзгереді? Соңғы жылдары бұл саланы қандай өзгерістер мен оқиғалар үлгісіне байқалады?

- Түркістан облысында шағын және орта бизнестің даму деңгейі тұрақты өсім көрсетіп келеді. Өндіріс кәсіпкерлік субъектілерінің саны жыл сайын артып, бұл сала аймақ экономикасының негізін қалыптастыру күштерін біріне айналуда. Бүгінде кәсіпкерлік белсенділік әсіресе пұмал шаруашылығы, сауда, қызмет көрсету және өңдеу өнеркәсібі бағытында айқын байқалады. Соңғы уақытта мемлекеттік бағдарламалар аясында жүзеге асырылып жатқан қолдау шараларының нәтижесінде облыста жаңа кәсіпорындар ашылған, жұмыс істейтін тұрақты бизнес субъектілерінің өндірістік және қызмет көрсету ауқымын кеңейту үрдісі күшейген. Бұл кәсіпкерлерге өз кәсіп дамытуға, жаңа нарықтарға шығуға және өндіріс көлемін ұлғайтуға мүмкіндік беріп отыр.

Сонымен қатар, өндіріс инвестициялық жобалардың саны да артып келеді. Индустриалды аймақтар мен өндірістік парктарға деген қызығушылықтың жоғары болуы кәсіпкерлердің өндірістік бағыты бет бұруына ықпал етуде. Мұндай жобалардың іске асуы тек экономикалық өсімді ғана емес, сонымен бірге жаңа жұмыс орындарының ашылуына да қамтамасыз етеді. Жалпы алғанда, шағын және орта бизнес саласының дамуы Түркістан облысында әлеуметтік-экономикалық әлеуетін арттыруға және өңір экономикасының әртараптануына оң ықпал етіп отыр.

- Кәсіпкерлік секторда қолдау бағдарламалар мен құрылғылар іске асырылып жатыр және олардың өңір экономикасына ықпалы қандай?

- Кәсіпкерлерді қолдау бағытында Түркістан облысында қаржылық, инфрақұрылымдық және сервистік қолдау шаралары кеңейтілуде жүзеге асырылып жүр. Бұл шаралар өңірде шағын және орта бизнестің тұрақты дамуына қолынай жағдай қалыптастыруға бағытталған.

Қаржылық қолдау тетіктері аясында «Биржай» кешенді бағдарлама шеңберінде кәсіпкерлерге 13,2 пайыздық мөлшерлемесімен, 200 млн теңгеге дейін несие беріледі. Өткен жылы осы бағдарлама арқылы кәсіпкерлерге жалпы 24,5 млрд теңге несие берілген. Сонымен қатар, «Орлеу» бағдарламасы аясында 11 млрд теңге қаржыландырылды. Ал шағын және микро бизнеске бағытталған «Іскер Аймақ» бағдарламасы аясында уақытта іске қосылмақ. Жалпы, 2025 жылғы кәсіпкерлерді жеделдену көлемін арттыру үлгісі деп күтілуде. Қаржылық қолдауды қатар, инфрақұрылымдық бағыттағы жұмыстар да жүргізіліп тұр. Облыстың барлық ауданы бойынша шағын өндірістік парктар жобасы іске асырылып, кәсіпкерлерге дайын өндірістік ғимараттар жөнделгенді шарттармен ұсынылуда. Қазіргі таңда 214 гектар аумақта 25 шағын өндірістік алаң құрылып, 258 өндірістік ғимараттың құрылысы жүргізілуде. Бүгінгі күнге дейін 45 өндірістік ғимараттың құрылысы аяқталған, жалпы құны 136,3 млрд теңгесін құрайтын 32 жоба іске қосылған. Аталған жобалар қатарында тонайытылып өндіретін «JCS Group», жалпы шаралары «Aqmet Holding»,

сондай-ақ суару жүйелерін өндіретін «BNK Group» компаниялары бар.

Сервистік қолдау бағытында «Түркістан кәсіпкерлерге қызмет көрсету орталығы» кәсіпкерлерге ақпараттық, консультациялық және сүйемелдеу қызметтерін тегін көрсетеді. Орталық арқылы бизнес-жоспар әзірлеу, қаржыландыруға дейін сүйемелдеу және рұқсат құжаттарын рәсімдеу қызметтері жүзеге асырылады.

2025 жылдың қорытындысына сәйкес, орталық қызметтерінің көлемі

шешу үшін қолға алынған шаралармен таныстыра кетесіз?

- Шағын және орта бизнес өкілдері тарапынан жиі көтерілетін негізгі мәселелер қатарында қаржыландыруға қолжетімділіктің шектелуі, кеңінен таратылған жеткіліксіздігі, инфрақұрылымның (жол, электр, су, т.б.) толық қамтамасыз етілуіне, өнім өткізу нарықтарының таралмауы, сондай-ақ білікті мамандардың тапшылығы ескерілуі түйсіктер бар. Мамандардың пікірінше, бұл мәселелерді шешу

қажет. Нәтижесінде 2 017 жаңа жұмыс орыны ашу жоспарланған отыр. Сонымен қатар, «Аға сеньорлар бағдарламасы» аясында 10 теңгелік мамандық тарту көзделуде.

2026 жылдың алғашқы тоқсанының қорытындысына сәйкес, кәсіпкерлерге көрсетілген қолдау көлемі де айтарлықтай. Кәсіпкерлерге мемлекеттік қолдау шаралары бойынша 1 749 кәсіп берілген, 554 рұқсат құжаты рәсімделген, 561 бизнес-жоспар әзірленген. Ал қаржыландыруға сүйемелденген

өнімділігін арттыруға ықпал етеді.

Бағдарламаның шығу нәтижесінде артықшылығы - оның қаржылық тұрақты қолжетімділігі. Жобаны іске асыру барысында шетелдік мамандарды тартуға, олардың еңбекқамы мен жол шығаруына қатысты негізгі қаржылық жүктемелерді мемлекет өз мойнына алады. Ал кәсіпкер тарапынан тек маманның тұру жағдайы ғана ұйымдастыру қарастырылмай, мұндай тәсіл шағын және орта бизнес субъектілеріне қосымша қаржылық қысымға-ақ халықаралық тәжірибені игеруге мүмкіндік береді.

Сала мамандарының пікірінше, «Аға сеньорлар бағдарламасы» арқылы жүзеге асырылатын тәжірибе аласу оңалық кәсіпорындардың бәсекеге қабілеттілігін арттырып қана қоймай, басқару мәдениетін жаңа деңгейге көтереді. Сонымен қатар бұл бағдарлама өнім сапасын жақсартуға, өндіріс шығындарын азайтуға және жаңа нарықтарға шығу мүмкіндігін кеңейтуге жол ашады. Нәтижесінде, жергілікті кәсіпкерлердің әлемдік нарықтарға орны ығылып, өңір экономикасының тұрақты дамуына серіп беріледі.

- Осы ретте кәсіпкерлердің біліктілігін арттыру және оқыту бағдарламалары туралы білісіңіздер қол, бағдарламаның бастапқы жоспарлары қандай?

- Кәсіпкерлердің біліктілігін арттыру және олардың басқарушылық күштерін жетілдіру бағытында Түркістан облысында арнайы оқыту бағдарламалары жүзеге асырылып келеді. Бұл бағдарлама кәсіпкерлердің жаңа нарықтарға талпынуына бейімделуіне, мемлекеттік қолдау тетіктерін тиімді пайдалануға және бизнес жүргізу дағдыларын арттыруға бағытталған. Облыс бойынша барлығы 157 қатысушы оқыту бағдарламасын сәтті аяқтап, тиелі сертификаттарға ие болды. Оқыту процесі өңірдің еркін кәсіпкерлері ескеріле отырып, әртүрлі форматта ұйымдастырылған. Алғашында, Түзкібас, Ордабасы, Сөзек және Мақтаарал аудандарында оқыту 3 күндік кеңейтілген бағдарлама негізінде өткізіле, қалған 12 ауданда арнайысына 30 адамнан, жалпы 360 қатысушы субъектідегі 3 мен мемлекеттік қолдау шаралары бойынша арнайы ұсынылған 1 күндік курстарға қатысқан.

Мұндай оқыту форматтары кәсіпкерлерге өз қызметін дамыту үшін қажетті негізгі білімді қысқа мерзімде меңгеруге мүмкіндік беріп, мемлекеттік бағдарламаларды тиімді пайдалану деңгейін арттыруға ықпал етеді. Сонымен қатар, алдағы кезеңде арналған жоспарлар да ауқымды. 2026 жылы кәсіпкерлердің біліктілігін арттыру бағытында кең көлемді жұмыстар жүргізу көзделіп отыр. Жоспарға сәйкес, алда соңында лейш шамамен 1500-ге жуық кәсіпкерді оқыту жоспарланған. Бұл бағдарлама өңірдегі кәсіпкерлердің кәсіби деңгейін көтеруге, жаңа бизнес мүмкіндіктерін игеруге және жалпы кәсіпкерлік ортаның дамуын жеделдетуге бағытталмақ.

Жалпы алғанда, мұндай оқыту бағдарламалары өңірдегі кәсіпкерлік ортаны әлеуетін арттырып, шағын және орта бизнестің дамуын жаңа деңгейге көтеріп, оның тұрақты істеріне және жалпы өңірдегі дамуына зор ықпал етеді.

- Сұхбатыңызға рахмет!

Негізгі: ИМАМКУЛОВА

ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА БИЗНЕС - ӨҢІР ЭКОНОМИКАСЫНЫҢ ТІРЕГІ

КЕҢЕШТЕР

Соңғы жылдары өңір экономикасын әртараптандыру, жаңа жұмыс орындарын ашу және халықтың кәсіпкерлік белсенділігін арттыру мақсатында мемлекет тарапынан бірқатар тиімді бағдарламалар мен қолдау тетіктері кезең-кезеңімен жүзеге асырылуда. Бүгінде кәсіпкерлік саласы облыс дамуында негізгі қозғалыс күштерін біріне айналып отыр. Осы бағытта қаржылық қолдау құралдары, жеңілдетілген несиемен бағдарламалары, инфрақұрылымдық мүмкіндіктерді кеңейту және сервистік қызмет көрсету жүйесін дамыту сияқты маңызды шаралар қолға алынған. Бұл өз кезегінде шағын және орта бизнес субъектілерінің санын арттыруға, олардың өндірісті қуатын кеңейтуге және жаңа инвестициялық жобалардың іске асуына жол ашуда. Осы орайда, облыста кәсіпкерліктің қазіргі даму деңгейі, кәсіпкерлерге көрсетіліп жатқан қолдау шараларының тиімділігі, сондай-ақ шағын және орта бизнес өкілдері жиі кездесетін өзекті мәселелер мен оларды шешу бағытында атқарылып жатқан жұмыстар қоғам үшін маңызды тақырыптардың біріне айналып отыр. Себебі кәсіпкерліктің дамуы өңірдің әлеуметтік-экономикалық ахуалына әсер ететін негізгі факторлардың бірі болып саналады.

Аталған мәселелерді жан-жақты зерделеу мақсатында біз «Түркістан кәсіпкерлерге қызмет көрсету орталығы» КММ басшысы Берік Халимоллаұлымен сұхбаттасқан едік. Сала маманы өңірдегі кәсіпкерліктің даму үрдісі, мемлекет тарапынан көрсетіліп отырған қолдау шараларының тиімділігі, сондай-ақ алдағы жоспарлар мен басым бағыттар туралы кейінен айтып берді.

айтарлықтай артып. Көлемі 32 пайызға өсіп, 41 525 қызмет көрсетіліп келеді. Рұқсат құжаттарын рәсімдеу көлемі 64 пайызға артып, 2 588 қызметке жеткен. Бизнес-жоспар әзірлеу саны 46 пайызға өсіп, 2 977 жоспар дайындалған. Ал қаржыландыруға сүйемелденген жобалар саны 42 пайызға артып, 1 469 жобаны құрап, жалпы 14 млрд теңге көлеміндегі қаржы тартылған.

Сонымен қатар, орталық 500 млн теңгеге дейінгі жобаларды кешенді түрде сүйемелдейді. Бұл сүйемелдеу бизнес-жобаны әзірлеуден бастап, құжаттарын рәсімдеу және қаржы тартуға дейінгі толық процесі кезіндегі Өткен жылы шағын және орта кәсіпкерлік субъектілерінің жалпы құны 54,4 млрд теңгесін құрайтын 343 жобасына сүйемелдеу жұмыстары жүргізілген. Ал шамамен 35,3 млрд теңгеге 338 жоба сүйемелдеуге алынған. Жалпы алғанда, көрсетіліп жатқан қолдау шараларының тиімділігі жоғары деңгейде. Бұл кәсіпкерлер санының артуынан, өндіріс көлемінің кеңейтуінен және инвестициялық жобалардың көбейуінен айқын көрініс табуда.

- Шағын және орта бизнес өкілдерінің алдында қандай бір түйсіктері мәселелердің біріне қандай қажеттіліктері бар?

бағытында мемлекет тарапынан бірқатар қолдау тетіктері іске асырылып келеді. Дегенмен, кейбір кәсіпкерлер қолданымсыз бағдарламалар мен мүмкіндіктер туралы толық ақпаратқа ие болмайтын жағдайлар да кездеседі. Осыған байланысты кәсіпкерлерге ақпараттық және сүйемелдеу қызметін көрсететін орталықтардың ролі өршеп келеді.

Осы бағытта «TURKISTAN» кәсіпкерлерге қызмет көрсету орталығы маңызды қолдау алаңы ретінде жұмыс істейді. Орталық отандық мемлекеттік бағдарламалармен қатар, шетелдік тәжірибелер мен халықаралық жобалар бойынша да сүйемелдеу жұмыстарын жүргізеді. Мәселен, Германия елінің «Аға сеньорлар бағдарламасы» аясында еуропалық тәжірибелі мамандарды тарту мүмкіндігі қарастырылған. Бұл бағдарлама шеңберінде барлық қаржылық шығындар мемлекет тарапынан өтеледі, ал кәсіпкер тек шығынсыз маманның тұру жағдайын қамтамасыз етеді. Алдағы кезеңге арналған жоспарларға сәйкес, 2026 жылы аталған орталық арқылы бірқатар ауқымды жұмыстар жүзеге асырылады. Алғашында, 338 жоба сүйемелденіп, жалпы инвестиция көлемі 35,3 млрд теңгесін құрамақ. Бұл жобалар өндірістік бағыттағы мамандарды және жол бойындағы сервистік объектілердің

жобалар саны 321-ге жеткен. Жалпы алғанда, атқарылып жатқан бұл жұмыстар кәсіпкерлердің мәселелерін шешуге, бизнес жүргізу шарттарын жетілдетуге және өңірде кәсіпкерлік белсенділігін арттыруға бағытталған.

- Осы ретте иты да өңірде «Аға сеньорлар бағдарламасы» туралы толығырақ айтып өтесіз. Бұл бағдарлама кәсіпкерлерге қандай мүмкіндік береді?

- Кәсіпкерлікті дамыту бағытында өңірде халықаралық тәжірибені енгізуге айрықша мән беріліп отыр. Осы тұрғыда «Аға сеньорлар бағдарламасы» кәсіпкерлер үшін тиімді әрі нақты нәтижеге бағытталған қолдау тетіктерінің бірі. Аталған бағдарлама шеңберінде дамыған елдерден келген тәжірибелі сарапшылар мен мамандар отандық бизнес өкілдеріне өндірістік үдерістерді жетілдіру, басқару жүйесін заманауи талаптарға сай оңтайландыру, сондай-ақ инфрақұрылым және инновациялық технологияларды енгізу бағытында практикалық көмек көрсетеді. Яғни, кәсіпкерлер тек теориялық кеңес алып қана қоймай, нақты өндіріс алаңында жұмыс істеу арқылы тиімді шешімдерге қол жеткізу мүмкіндігіне ие болады. Бұл өз кезегінде жергілікті кәсіпкерлердің өмірлік құралына жол ашып, еңбек

Түркістан
Мәлік Жұмаханұлы
ДӘУЛЕТОВ -
Директор.
Мамыржан НАБИЕВ -
Компьютер орталығының жетекшісі.

Газет ҚР Ақпарат және Қоғамдық даму министрлігінде тіркеліп, 12.11.2020 ж. №К268VPY00028972 куәлігі берілген.
МЕМНИК НЕС: "Түркістан Медиа" жауапкершілігі шектеулі серіктестігі
Жарияланым авторларының пікірі мен фактілері үшін редакция жауап бермейді. Қолжазбалар өңделеді және авторға қайтарылмайды. Жарнамалар үшін жарнама беруші жауапты.

Газет қазақ тілінде аптасына 1 рет жұма күні шығады
МЕКЕН-ЖАЙЫМЫЗ 161201, Түркістан қаласы, Исмаилов көшесі №4 үй.
Байланыс: 8-747-208-20-30, 8-705-369-79-08.
Газет редакцияның компьютер орталығында теріліп, беттелді. "ERNUR-print" ЖШС-нің баспаханасында басылды.
Баспахананың мекен-жайы: 160000, Шымкент қаласы, Өлімқұлов көшесі, №22 үй

ИНДЕКС: 65844
Таралымы - 3200
Талпырыс №940
Жауапты редактор: Дәурен ТІЛЕУХАН